

tillhör samma hemmansinnehafvare eller kommuner, som således böra inrymmas i bestämmanderätt öfver förvaltningen, så ådagalägger dock skogarnes nuvarande tillstånd nödvändigheten af verksam kontroll öfver, att desamma skyddas och bevaras för all framtid, därvid den förvaltande och kontrollerande personligheten ej allenast må fullt friställas i sina åtgöranden gent emot för skogarne utsedda styrelser, utan äfven tillerkännas rätt att föreskrifva och vidtaga sådana anordningar, som af gällande hushållningsplaner eller af särskilda förhållanden, såsom vid inträffande stormskador, eldsolyckor, insektsskador m. m. må finnas erforderliga.

I sammanhang härmed må tillika framhållas, att bevakarepersonal för alla skogar utan undantag är allt för fåtalig och icke står i rimligt förhållande till de stora arealerna samt att lämpligt belägna bevakarebostäder flerstädes saknas.

Stockholm i november 1905.

Fr. Tigerhielm.

Orsa besparingsskog.

Historik.

Orsa besparingsskog, bildad enligt bestämmelserna i K. Br. till kammarkollegium den 19 september 1879, innehåller 69,258.66 har däraf 28,356.74 har inom Orsa och 40,901.87 har inom Hamra kapell. Enligt under utarbetning varande förslag till skogshushållningsplan för besparingsskogen utgöres häraf 52,468.79 har af skogbeväxt mark, 1,142.10 har af kalmare samt återstoden af impedimenta. Skogen är indelad i 76 stycken block, hvilka till sina gränser bestämts med hänsyn till läge och virkestillgång vid den uppskattning för försäljning, som i slutet af 1880-talet å besparingsskogen verkstälts.

Från samtliga dessa block hafva virkesförsäljningar en eller flere gånger skett efter i hufvudsak följande grunder. Å de block, som hafva sitt läge i Voxna älfs ådal, 11 till antalet, nr:is 1—7, 9, 52, 54, 56, äro försålda alla träd, som vid fem fot från marken hålla 13 eng. tum och däröfver samt å öfriga block alla träd, som vid samma mätningshöjd hålla 14 eng. tum och däröfver med undantag för block 75, inom hvilket besparing af gröfre dimensioner för socknens möjliga behof finnes gjord. Sedermera hafva å blocken 1—6, 8, 9, 36—38, 41, 42, 45, 46, 48, 51—56, 58—70, 72—76 rensningshuggning af skadade, undertryckta, ej tillväxande samt torra träd verkstälts intill 9 eng. tum vid brösthöjd för tall, 10 eng. tum för gran samt 11 eng. tum för torrträd.

Enligt skogsförvaltarens för besparingsskogen uppgift äro sålunda från skogens utbrytning den 20 mars 1884 till den 30 dec. 1903 afverkade:

genom förstnämnda dimensionsafverkning intill 13 eng. tum vid brösthöjd 357,131 samt intill 14 eng. tum 1,867,032 träd samt genom rensningshuggning 571,638 stycken, eller tillsammans 2,736,801 stycken växande träd samt därjämte 413,141 stycken torra träd fr. o. m. 11 tum vid brösthöjd eller på hela besparingsskogen 3,148,942 stycken stammar.

Block I. Västra delen gammal, gles granskog, som ofta öfvergår till kalmark, marken delvis sidländ. — Genom den af afverkningarne åstadkomna glesställningen hafva stormar och insektshärjningar så godt som totalt ramponerat bestånden, hvilka nu äro nästan torra hvad ståndskog beträffar.

I öfrigt utgöras bestånden i sydvästra delen af blocket af fläckvis förekommande glesa plantskogsgrupper af tall med mycket spridda öfverståndare, hvilka knappast bilda nöjaktig fröträdsställning. Björk och aspely förekommer rikligt. Äfven unga och medelålders bestånd, hufvudsakligen af tall, fullslutna och i god växtkraft samt uppkomna å äldre svedjeländ förekomma fläckvis.

Block II. I allmänhet plant- och ungskog af tall i ojämna bestånd, dock något bättre än å 1:sta blocket. Spridda öfverståndare förekomma i ungskogarne samt här och hvar mindre grupper af gammal tall. Björk och aspely förekommer rikligt. Afverkningarne synes i allmänhet för hårdt förda. Föryngring icke nöjaktig.

III blocket lika med block II. Gammal skog är dock här mera representerad, beroende på att afverkningsbara gröfre stammar här icke varit så talrikt representerade.

IV blocket. Marken delvis kuperad, beväxt med gammal tall utan egentlig föryngring. De tvenne afverkningar, som öfvergått blocket, hafva på grund af trädens dimensioner icke alltför mycket rubbat beståndens slutenhet utom längst i söder, där kalmark med en och annan marväxt planta nu förekommer. I öfrigt upptages södra delen af gran i sidländta eller syrliga lägen och äro här bestånden ramponerade genom de öfvergångna dimensionsafverkningarne, storm- och insektshärjningar. Mindre bestånd af gran i god växtlighet och slutenhet förekomma dock.

Block V. Norra och västra delen upptages af dels ren gran dels gran med en och annan kvarlämnad tall samt underväxt af gran, utan någon föryngring. Östra och nordöstra delen utgöra tallmarker med föga föryngring och en fröträdsställning, som ej får anses tillräcklig.

Mindre grupper gammal tall af dålig växtform äfvensom mindre svedjer, beväxta med vacker ungskogsbestånd, förekomma. Granbestånden äro i allmänhet söndertrasade.

Block VI. Ungskog af tall med öfverståndare omväxlande med gammal i allmänhet gles tall med något föryngring och vackra ungskogsbestånd af tall, uppkomna efter öfvergångna skogseldar. Tillståndet kan i allmänhet betecknas såsom godt.

Block VII. Mark starkt stenbunden och grytig, beväxt med gammal, sluten, men kortväxt tall af i allmänhet lägre dimensioner.

Block VIII. Mark lika med den för block VII beskrifna. Bestånden bildas af yngre tall af god slutenhet, men dock något ojämna. Öfverståndare af gammal tall. Blocket längst i norr beväxt med gammal gles, till stor del uttorkad gran. De här verkställda afverkningarne synes allt för hårdt förda och hafva utan tvifvel orsakat skadan.

Block IX. Marken mycket stembunden, delvis grytig, beväxt med ljung. Med undantag af nordvästra delen förekomma trakter, som äro bevuxna med gammal tall i medelslutna bestånd.

Återstående och största delen af blocket är beväxt med mycket gles gammal tall, som icke utgör nöjaktig fröträdsställning. Västra delen mot vattendelaren kalmark. — Föryngring ingen eller högst obetydlig, hvaremot björk och aspuppslag förekommer ymnigt.

Block X. Marken öster om Qvarnån delvis kuperad, ljungbeväxt talland, i södra delen beväxt med mycket gles gammal tall äfvensom spridda ungskogsgupper af samma trädslag. Föryngring obetydlig. I norra delen något bättre ungskogsbestånd af tall.

Oaktadt afverkning här skett endast till 14 tums brösthöjd synes denna icke varit den rätta, då de kvarvarande stammarna inom beståndet icke kunna anses tillräckliga för en nöjaktig fröträdsställning. Västra delen beväxt med gammal tall af i allmänhet medelslutna bestånd med underväxt af björk stundom äfven af gran, men utan egentlig föryngring af tall. I nordvästra delen af blocket blandade bestånd af tall och gran. Torrskog förekommer rikligt öfver hela blocket, såväl af tall som gran och synes ymnigast inom tallbestånd, där granen förekommer såsom underväxt.

Block XI. Å trakten kring Sundsjöån förekomma gamla, i allmänhet glesa bestånd af tall äfvensom gran af sämre typ. Likaså tall med underväxt af tät oväxtlig gran, där tallen företer ett sjukligt tynande lif. Ungskogsbestånd förekomma mycket sparsamt. Västra delen af blocket beväxt med gammal gran i dålig växtlighet och af i allmänhet mindre dimensioner. Tallen som här förut förefunnits är genom den öfvergångna dimensionsafverkningen utfälld. Granbestånden traktvis uttorkade.

Block XII. Östra delen lika med västra delen af block XI; i öfrigt utgöres marken af strid stembunden tallhed, beväxt med mer eller mindre gles ungskog af tall.

Block XVII. Trakterna söder om Jällsjöån, flacka hedar i sydligt läge, mot Jällsjön öfvergående till mera kuperade åsar, de förra beväxta med mycket gles medelålders och äldre tall, de senare med medelålders tall i ofta slutna bestånd och af god växtlighet. Å trakten norr om

Jällsjöån bildas bestånden mestadels af gran af växlande beskaffenhet från sådana af god slutenhet och växtlighet i de bättre lägena till genom de öfvergångna afverkningarna söndertrasade, där tallen förut förekommit tillsammans med gran och utgjort de härskande stammarna, men genom dimensionsafverkningen blifvit utfälld. Föryngring, som genom den djupa mossbetäckningen mycket försvåras, saknas.

Block XVIII. Öfvervägande gammal gran i glesa slutna bestånd af dålig växtlighet. Västligaste delen har medelålders tall i jämnt ofta fuktigt läge med försumpningsväxter af odon sphagnum m. fl.

Block XIX. I norr och söder gående höjdsträckningar med mellanliggande myrkjolar. Bestånden bildas mestadels af gammal medelsluten risig gran, ofta syrligt till sumpigt läge, där föryngringen på grund af markbetäckningen är betydligt försvårad. Gammal tall förekommer sparsamt i blandning med gran i västsluttningarna. Unga bestånd af björk i blandning med tall och gran förefinnas högst obetydligt.

Block XX. Västsluttning beväxt med mycket glesa bestånd af ung och medelålders tall, ofta i syrligt till sumpigt läge. Gamla bestånd af tall förekomma sparsamt. Större trakter under försumpning och föryngring på grund däraf omöjliggjord. Trakten längst i öster gammal gles gran af dålig växtlighet och stamform.

Block XXI. Sydsluttning i oftast syrligt läge med försumpningsväxter af odon sphagnum m. fl. I allmänhet medelålders bestånd af tall 40—80 år, slutenhet medelmåttig till gles.

Block XXII, XXIII och XXX. Bestånden bildas mestadels af gammal oväxtlig, genom de öfvergångna afverkningarne stundom luckig granskog. Torrskog af tall äfvensom å en del trakter af gran förekommer talrikt. Bestånden hafva förut utgjorts af öfvervägande tall, där den nu kvarvarande granen bildar mellan- och underbestånd. Å XXX:de blocket utgöres trakten vid Ore älf af torrt hedland, beväxt med gammal gles barrfattig tall, med ymnig granunderväxt.

Block XXIV. Mellersta delen med medelålders medelslutna och något luckiga bestånd af tall och gran, hvilken senare i allmänhet är af dålig växtlighet; östligaste delen gammal oväxtlig gran, i väster medelålders och ung tall tillsammans med löfskog i mycket glesa bestånd å kuperad tallhed.

Block XXV se beskrifning på blocken XXII, XXIII och XXX!

Block XXVI. I allmänhet glesa och luckiga bestånd af gran i dålig växtlighet. Tall, som förut förekommit i blandning med gran, utfälld. Där rena tallbestånd förut förekommit förefinnas nu kalmarker eller uppslag af björk, exempelvis Rumpsjöbergen. Trakten närmast

norr om Rumpsjön medelålders tall i tämligen god växtlighet och slutenhet.

Block XXXII, XXXIV se block XII.

Block XXXVI. Västra delen — se beskrifning till västra delen af block XI. Granen går dock här längre öster ut mot Sandsjöån och är där bättre. Trakten väster om Sandsjön stenbunden tallmark, betäckt med ljung och bärris, beståndet gammal mycket gles, föga lifskraftig tall. Något ungskog af tall tillsammans med uppslag af björk, med växtlighet under medelmåttan, förekommer här äfven. Södra delen mot Sandsjön något tätare bevuxen och ungskogen här bättre. Beståndens slutenhet hafva å blocket i betänklig grad rubbats genom de öfvergångna afverkningarna och kan för östra delen antecknas att nödiga fröträd för föryngringen saknas.

Block XXXVII bildas af näset mellan Sandsjöån och Kvarnån, till största delen upptagande det i öster och väster brant stupande Örnberget. Bestånden äro i allmänhet slutna och bildas i norra delen af gammal, i södra af medelålders och yngre tall. Å Örnbergets höjdpåsyn synes afverkningen varit för hård, men förefinnes här vacker, om äfven något gles föryngring af tall.

Block XXXVIII och XLV. I allmänhet gammal gran af dålig växtlighet med undantag för någon bäckdal samt fläckvis längst i väster mot vattendelaren, där växtligheten är något bättre. Tall förekommer å holmar i myrtrakter vid Sandsjöån, men är i öfrigt utfälld.

Block XXXIX. I allmänhet glesa bestånd af risig och marvuxen gran. Längs blocket i norr och söder en ljungbeväxt ås med björksly och marbuskar af gran (kalkmark) där tallen genom den öfvergångna afverkningen blifvit utfälld.

Block XL. I allmänhet mycket glesa bestånd af äldre tall å stenbundet hedland underväxt af gran. Ungskogsbestånd af tall förekomma sparsamt. Beståndens slutenhet är genom afverkningarne betydligt rubbad, då traktvis tillräckliga fröträd för föryngringen saknas.

Block XLIV. Ren gran i gamla och glesa bestånd, hvilka i allmänhet utgjort under- och mellanbestånd, där tallen förut förekommit som hufvudbestånd, men genom de öfvergångna dimensionsafverkningar uttagits. Några mindre trakter af gammal tall i glesa bestånd finnas. Föryngring saknas.

Block XLVI. Nordvästra delen gammal gran med enstaka tall (tallen genom dimensionsafverkningarne utfälld). I öfrigt gammal i allmänhet ganska sluten tall, där på grund af förefintliga dimensioner de öfvergångna afverkningarne icke varit till någon skada. Växtlighet medelmåttig.

Block XLVII. Södra delen gammal tall i medelslutna bestånd, föryngring saknas. Västra trakten gammal gran med insprängd tall i friskt, stundom fuktigt — syrligt läge. Tallen har här förut förekommit i rikligare blandning med gran, men dels blifvit utfälld, dels äfven torkat.

Granen, i allmänhet oväxtlig, förekommer traktvis som torr.

Block LI. Marken stenbunden, delvis kuperad, ljungbeväxt tallmark. Bestånden bildas af gammal vacker tall i god slutenhet; mindre luckor förekomma, i hvilka nöjaktig föryngring förefinnes.

Block LII; se beskrifning till block IX. Bestånden mot och vid Storsjön dock något mera slutna.

Block LIII. I allmänhet vackra åsar af ren tall äfvensom tall i blandning med gran, allt i gamla bestånd. Växtligheten medelmåttig eller därunder. Slutenheten god. Fläckvis mindre luckor där gran torkat men föryngring uteblifvit.

Block LIV. Bestånden dels väl slutna ungskog af tall traktvis med spridda öfverståndare. Västra delen i allmänhet ganska jämna medelslutna bestånd af medelålders och äldre tall. Sydvästra hörnet mycket hårdt afverkadt (nästan kalmare) samt utan föryngring.

Block LV. Nordöstra trakten lika med sydöstra delen af föregående block. I öfrigt åsar beväxta med gammal tall, i jämna och slutna bestånd, för öfrigt ung och medelålders tall i blandning med björk och af medelmåttig slutenhet.

Block LVI. Mark mycket kuperad och grytig, beväxt med i allmänhet gammal tall i väl slutna bestånd. I nordvästra delen förekommer tall i medelstora och unga bestånd, omväxlande med kalmare, där fröträäd i tillräckligt antal saknas.

Trakten söder om Ore älf i allmänhet mer eller mindre kuperad, stenbunden, ljungbeväxt sandjord, bestånden af nöjaktig slutenhet bildas af tall — undantagsvis af gran — i alla åldersklasser. De gamla bestånden upptaga dock största arealen.

Naturlig föryngring i allmänhet nöjaktig.

Block XLIX—L. Trakten å båda sidor Mattins-puro tämligen gles, men höjden mot Lastungsälfsbäcken bevuxen med blandad gran- och tallskog. Ingen eller obetydlig föryngring. En del af Kampmejgshöjden är beväxt med tät granskog, hufvudsakligast af ett äldre, synnerligen vackert tallbestånd, som dock på hedlanden intill Ore älf är betydligt glesare. En del af dessa trakter hafva öfvergåtts af skogseld. Å östra sidan Mattins-puro förekomma stora granbestånd, där grantorka förorsakat betydande skada.

Block XLI. Närmast Vålbergets fåbodar ned mot Ore älf förekommer en bergshöjd med vacker tall, men själfva höjdplatån i öfrigt är gles med kvarvarande underbestånd af gran af svag växtlighet och dålig beskaffenhet samt torde ej äga kraft att för framtiden bilda någon värdefull skog. Bland denna gran har förut förekommit gammal, grof tallskog under den 1:sta afverkningen och försäljningen af timmerskog. Slutningen ned mot Ore älf är äfven bevuxen med granskog af dålig beskaffenhet. Å öfre delen af detta block har stämpling af timmerduglig torrskog, tall och gran, under året företagits, hvarjämte värdering af kolskog af enahanda slag skett med afsikt att försäljas på offentlig auktion.

Läget och transportväg för öfrigt gynnsamt. Trakten norr om Vålberget emot Skogsjöån och vägen till Finnberget utgör en vacker tallås omväxlande med gran. Där hafva under året äfven stämplingar af torrskog försiggått.

XXXV Blocket. Vid 17:de parallellen vidtager detta block. Södra delen däraf är vid afverkningar synnerligen hårdt utglesadt genom s. k. kulturstämplingar, därvid, egendomligt nog, anmärkes att torrskog kvarlämnats. Först under innevarande sommar har torrskogen blifvit föreslagen till försäljning. Marken å denna trakt af blocket är stenbunden och skogsbeståndet utgöres hufvudsakligast af tall. Den del af blocket, som ligger närmare »Knoppen», har däremot ej varit föremål för en dylik, hänsynslös afverkning samt innehåller jämförelsevis vackra tallbestånd och äfven grupper af växtlig gran.

XXXIII Blocket. Från 18:de parallellen österut kring Abborrkärn är marken nästan kal efter dimensionshuggning, efter hvilken densamma öfverdragits af hög och tät ljung, hvilken helt och hållet förhindrat all återväxt. Ofvanom dessa trakter vidtager glesa tallbestånd som å höjdsträckningarna blifva något tätare och slutligen mot »Knoppen» öfvergå till rätt vackra ungsogor.

XXVIII Blocket. Mot Hamra sockens rågång samt fram till Finnberget sträcker sig dels stenbundna marker, bevuxna dels med medelåldrig, dels glesa äldre tallbestånd, uti hvilken mindre grupper af gran förekomma. Föryngringen ej normal.

XXIX Blocket. Här förekommande skogsåsar innehålla äldre tall och granskog. I östra lutningarne af dessa vid Svartkärnsbäcken förekomma äldre granbestånd. Men mot XVI:de Blocket hafva skogseldar orsakat stora kalmarker, där föryngring saknas.

XVI och XXVI Blocken. Där marken är stenbunden, har densamma likaledes skadats af skogseldar. Någon del af sistnämnda

block mot Finnberget är dock beväxt med äldre granskog med någon inblandning af tall.

XIV och XV Blocken, till större delen afbrända. Glesa tall- och granbestånd förekomma dock på gränsen mot Hamra kronopark, där marken är kuperad samt uppfyllt af större kärr och myrar.

XXXII Blocket. Närmast Knoppen förekommer en stor granlid med underbestånd af dålig beskaffenhet och ringa växtlighet. För öfrigt antecknas glesa bergsslutningar med blandad tall och gran. En större sluttning mot skogssjön är hufvudsakligen bevuxen med äldre granskog af mindre dimensioner och låg växtlighetsgrad. Marken starkt kuperad. Efter vägen mot Bornsjön har skogen blifvit utglesnad, men den s. k. Vallmeggåsen innehåller goda äldre tallbestånd. Den del af Harjamegg och Pallomegg, som delvis ligger inom XIII och XIV Blocken, har däremot härjats af skogseld.

XIII Blocket närmast omkring Bornsjön beväxt med blandad tall och gran af god beskaffenhet.

XIV Blocket. Vacker granskog växer å höjden Lilla Korpmeegg. Den del af lilla Dejerberget, som sträcker sig ned mot Dejerbergsvallen, innehåller äldre gran och Vinan Pinimegg gles gammal gran- och tallskog, där särskildt må antecknas att en myckenhet grofva träd uttorkat, förnämligast tall. Å öfversta delen af Kardemegg förekommer gammal granskog men ned mot myrarnes mera tallblandning.

XXXI Blocket. Kaljolamsåsen, där marken är god och växtlig, innehåller en myckenhet gammal vacker gran, Hästknopparna vacker gammal tall och äfven på Jannismegg, hvaraf ena hälften ligger på XXXI blocket och den andra på XXXII, skog af enahanda beskaffenhet. Laduberget, hvaraf den större anparten tillhör XXXII blocket och återstoden XXXIII, har vackra bestånd af tall och gran samt äfven vackra ungs kogar.

LVII—LVIII—LXX—LXXI Blocken förete beträffande mark och bevuxenhet ungefär enahanda beskaffenhet. Delvis förekomma trakter däriinom, hvarest marken är starkt stenbunden, delvis äfven rena hedland, de senare förnämligast intill Ore älf. Skogsbestånden: äldre tall, utur hvilka afverkats alla gröfre dimensioner till och med 14 engelska tum vid brösthöjd. Därefter hafva äfven utförts rensningshuggningar, omfattande lägre dimensioner; och synas dessa härstädes ej hafva orsakat någon skada genom för stark utglesning.

Å vissa åsar ned mot Ore älf förefinnas skogsbestånd af blandade åldrar, hufvudsakligast tall. Växtligheten god och förnygringen tillfredsställande. Å här ofvan först nämnda och sistnämnda blocken

antecknas att marken dock får anses vara starkare stembunden samt att egentlig förnygring saknas.

LXV Blocket är hufvudsakligast beväxt med slutna äldre granbestånd af mindre dimensioner. Växtligheten synes dock svag, hvarför timmer från dessa ej torde kunna påräknas, hvaremot virket lämpar sig väl till pappers- och kolved. Den inom blocket belägna Österåmyran, som äfven sträcker sig in på LXI—LXVI blocken har varit föremål för en omfattande utdikning, som haft gynnsamt inflytande på kringliggande skogstrakter.

Afloppen hafva tagits till Österån och dikningen synes i allmänhet väl utförd, därvid dikesjorden blifvit bortflottad genom väl beräknade anordningar.

LXIV Blocket. Vackra långväxta granskogar af friskt utseende förekomma öfver allt i lutningarne mot Qvarnbergsängarne samt intill LXIII blocket, där dessa granbestånd fortsätta efter Österån ned till s. k. Prestängarne och till LXII blocket, där mera blandning af tall förekommer.

Af *LXI Blocket* är den del, som gränsar mot Österån, också beväxt med gran, men något längre upp med tall af god växtform i slutna grupper. Emot vägen till Noppikoski till Qvarnbergs by har dock skett en afverkning, som något utglesnat skogen. Marken kuperad och öfver allt starkt stembunden, synnerligast å de skogsåsar, som sträcka sig emellan här befintliga stora myrkölar.

LXXII Blocket består dels af hedland dels äfven af stembunden mark, beväxt med tallskog, som likaledes genom afverkningar delvis hårdt ålitats.

LXXVI Blocket. Väster om vägen från Kvarnberget mot Orsa sträcker sig ett vackert slutet granbestånd af mindre dimensioner, hvilket såsom pappersved torde gifva mycket hög afkastning. Österut blir beståndet äldre och glesare med blandning af tall. Rensningshuggningar hafva därstädes förekommit. I öfrigt ligga inom detta område stora myrmarker.

LXXIII Blocket omfattar stora trakter hedland efter Ore älf, bevuxna med vackra, slutna ungs kogar af tall. Trakten kring Tipping-sjön är mera stembunden och utgöres af tallåsar med stor tillgång på äldre, något gles timmerskog, inom hvilken rensningshuggningar försiggått, som synas hafva varit till gagn. I öfrigt förekomma på dessa trakter stora myrkölar.

LXVIII Blocket är af enahanda beskaffenhet som föregående, men med någon blandning af gran.

LXVII Blocket innehåller å trakten närmast norr om Qvarnberget föryngring af tall med kvarlämnade, glest stående fröträd. Invid därstädes förekommande mindre vattendrag återfinnas äfven grupper af gran. I öfrigt glesa tallbestånd, som dock något tätna mot Qvarnbergets rågång. Trakten efter vägen ned mot Märnkärn och Ore älf är bättre samt innehåller större virkesmassa.

LXIX Blocket. Den härstädes såsom blockgräns förekommande Barkbergsåsen utgör tillika vattendelare emellan flere mindre bäckar, som dock alla slutligen flyta ner i Ore älf. Skogsbeståndet å denna höjds västra sida är mycket utglesnadt, då därstädes ursprungligen varit grof skog, nästan uteslutande af sådana dimensioner, som uti första försäljningen inbegripits.

LIX Blocket innehåller en stor myckenhet växtlig tallskog i tätare bestånd ned mot Ore älf i dess krökningar vid Helsingborg.

LX Blocket är hårdt utglesnadt mellan Barkbergsåsen och landsvägen till Qvarnberget, men bättre ned mot Ore älf. Någon om än otillräcklig föryngring finnes dock inom de glesa talltrakterna.

XLIII Blocket. Från blockgränsen till öfre Tallsjön förekommer granbestånd af delvis god beskaffenhet som å trakterna ned mot järnvägslinjen innehåller blandning af tall.

XLVIII Blocket, hvars gräns utgöres af 16:de parallellen omfattar hårdt afverkade trakter mellan Tallsjöbäcken och Vansjöån med gles föryngring. Intill denna trakt å båda sidor stöta dock synnerligen vackra tallåsar, hvilka torde böra lämnas orörda. Å andra trakter af blocket, hvarest granen är förhärskande och där grantorka nu orsakar stor skada, torde fordras att omedelbart företaga kalafverkning med därefter följande skogsföryngring, i synnerhet som god afsättning finnes för såväl kolved som pappersved.

För vården och förvaltningen af besparingsskogen finnes reglemente upprättadt och af Kungl. Maj:t gilladt den 3 juni 1887 och i enlighet med detta reglemente är af socknens jordägare utsedd en allmänningsstyrelse för bevakandet af socknemännens rätt och bästa i frågor, som röra besparingsskogens förvaltning. Som förvaltare af besparingsskogen har denna allmänningsstyrelse hos sig anställt ett forstligt biträde samt som bevakare 3 skogvaktare; och finnes såväl för dessa som för förvaltaren instruktion af Konungens Befallningshafvande den 31 okt. 1895 fastställd.

Administra-
tion.

Hamra besparingsskog.

Hamra besparingsskog, som bildats jäml. K. Br. den 19 sept. 1879, omfattar en areal af 3,600.98 har, däraf, enligt för skogen upprättad skogshushållningsplan, 3,108.49 har produktiv mark.

Skogsmarken består af starkt stenbunden, ofta kuperad och grytig moränmark, där trädslaget hufvudsakligast utgöres af tall i gamla och unga bestånd, hvaremot medelålders bestånd nästan saknas. Af skogens hela areal hafva, med und. af omkring 650 har, varit föremål för afverkning. Så hafva från norra delen af skogen mellan åren 1882—1888 uttagits 90,000 gröfre träd. Sedermera har för skogen hushållningsplan upprättats med tillämpning från år 1888, enligt hvilken årliga afverkningsbeloppet faststälts till 5,000 timmerträd. Jämförd med denna siffra hafva afverkningarne under 1889—1900 enligt upprättad kontrollbok omfattat 77,616 st. träd eller 12,616 st. träd utöfver det i planen för samma tid fastställda beloppet. Någon direkt jämförelse mellan det fastställda och det uttagna afverkningsbeloppet torde dock icke kunna genom ofvan antydda siffror erhållas, då med timmerträd vid tiden för planens upprättande torde hafva afsetts träd af minst 12 tums brösthöjd, men i det afverkade trädantalet från och med år 1893 ingått skadade träd och träd, hvilka ansetts för föryngringen hinderliga intill 9 eng. tum vid brösthöjd. Genom år 1901 verkställd revision af skogshushållningsplanen har årl. afverkningsbeloppet, beräknadt efter nuvarande virkesförråd såsom normalförråd, blifvit fastställt till 1,221 kbm. Efter denna beräkningsgrund har enligt förd kontrollbok afverkats år 1901 953 st. träd om 130 kbm och

1902 15,695 » » » 8,301 » eller tillsammans 8,431 kbm, således för tiden 1901—1907 förutom 5,054 till kubikmassan icke angifna torra och vindfällda träd.

Någon föryngring har genom de verkställda huggningarna icke erhållits, men där sådan förut förefunnits har densamma afsevärdt vunnit i tillväxt genom det ökade ljustillträdet. Föryngring förefinnes visserligen, men kan dock icke sägas vara nöjaktig, hvartill orsaken torde ligga i dels markbetäckningens beskaffenhet, dels de vid föryngringshuggningarna såsom fröträd kvarlämnade trädens höga ålder och till följd däraf olämplighet såsom sådana.

Hvad i öfrigt själfva afverkningarna beträffar, synas desamma i

allmänhet vara förda på ett sätt, hvarigenom den naturliga föryngringen i möjligaste mån sökt befrämjas, men får dock antecknas att i de högsta och för vinden mest exponerade lägena nödig hänsyn härtill icke tagits, i det att en del kalmarker här uppstått, där föryngring på angifna förhållanden äfvensom i följd af markbetäckningens förvildning torde vara betydligt försvårad.

För vården och förvaltningen af besparingsskogen finnes af Konungens Befallningshafvande i Gäfleborgs län fastställt reglemente äfvensom för hos allmänningsstyrelsen anställd skogstjänsteman och skogsvaktare vid besparingsskogen af samma myndighet fastställd resolution. Å besparingsskogen finnes för närvarande anställd en skogsvaktare eller bevakare.

Administration.

Elfdalens besparingsskog.

Vid storskiftets i Elfdalen avslutande år 1887 har jäml. K. Br. den 3 sept. 1885 till besparingsskog afsatts 54,191.5 har, däraf 41,187.25 har ren skogsmark. Denna besparingsskog är förlagd på trenne skilda trakter, östra och västra besparingsskogen samt Tvåråbergsskogen. Vid 1888 verkställd uppskattning och värdering af timmertillgången å besparingsskogen har densamma indelats i 67 stycken afverknings- eller försäljningsblock med tillsammans 1,557,700 stycken träd 13 eng. tum vid brösthöjd och däröfver, med ett beräknadt nettovärde af 6,051,670 kronor. Samtliga dessa block, med undantag för 44, 48 och 49 med därå uppskattade träd af oförmälda dimensioner eller 1,536,465 stycken hafva af Konungens Befallningshafvande i Kopparbergs län försålts för 6,070,467 kronor.

Historik.

Genom samma myndighet hafva sedermera genom s. k. rensningshuggning försålts år 1895 från blocken 3, 13, 14, 16, 18—26, 29, 30, 32, 34—36, 38—42 och 47 146,477 st. träd under 13 eng. tum vid brösthöjd, 56,275 st. timmerdugliga torrfuror samt 135,203 kbm. kolskog för en sammanlagd summa af 115,000 kronor, år 1896 från blocken 33, 54—67 för 103,647 kronor 418,954 st. träd under 13 eng. tum vid brösthöjd, däraf 140,704 beräknats såsom timmerdugliga, samt 1897 från blocken 7—12, 15, 17, 27, 18 och 31 249,470 st. torra träd för 43,000 kronor.

Genom vederbörande allmäningsstyrelse äro under åren 1898—1903 försålda från blocken 54, 56, 58, 60 t. o. m. 64, 66 och 67 16,528 st. timmerdugliga vindfällan, 63,875 kbm. kol- och pappersmasseved för 46,781.54 samt från blocken 4—6, 43, 44, 50—52 11,028 träd af tall samt 18,079 torrfurur för 17,500 kronor. Slutligen hafva under tiden 1891—1903 från samtliga block med undantag af 9 och 37 genom vederbörande skogsförvaltare mindre underhandsförsäljningar hufvudsakligen af vindfällan och torrskog verkställt; och uppgår försäljningssumman för dessa underhandsförsäljningar till 48,871.29 kronor. Försäljningssumman för ofvan omförmälda afverkningar uppgår sålunda till 6,445,293.83 kr.

Hvad som af de genom virkesförsäljningarna inflyttna medlen i form af utförda arbeten för skogsskötselns befrämjande direkt återfallit till skogen utgör enligt inhämtade upplysningar:

Dikningskostnader	kronor	4,032:—
Kulturkostnader	»	205:—
Byggnader af brandtorn, telefonledning, vägar, broar och diverse inventarier	»	10,019:—
Kartritningar	»	2,093:—
Indelningskostnad	kronor	14,985:92
Handtlangning därvid	»	4,774:08
	Summa kronor	35,109:—

Årliga administrationskostnader äro:

Aflöning till allmäningsstyrelsen	kronor	1,200:—
d:o » skogsförvaltaren	»	2,200:—
d:o » ord. skogsvaktare	»	3,000:—

Härtill komma aflöningar till extra bevakare vid kontroll öfver virkesutdrifningar, brandvakter m. m. och uppgå samtliga administrationskostnader för år 1903 till 9,283 kronor.

*Skogens all-
männa till-
stånd.*

Å Tvåråbergsskogen, omfattande blocken 1—9, utgöras bestånden nästan uteslutande af tall i gamla men därjämte äfven i unga bestånd. Medelålders bestånd äro däremot mindre representerade. Slutenheten är såväl inom yngre som äldre bestånden god om ock något växlande. Å 5 blocket, som utgöres af ett genom myrkålar sönderskuret och delvis försumpadt, stenbundet hedland är dock bevuxenheten under medelmåttan. Kala trakter, uppkomna efter öfvergångna skogseldar, förekomma å 9

blocket. Å 10 blocket har under innevarande år omkring 200 har, beväxt med ungskog, öfvergåtts af skogseld och därvid ödelagts.

Västra besparingsskogen, omfattande blocken 10—53, utgör den största sammanhängande komplexen. Marken utgöres till öfvervägande del af mer eller mindre kuperadt, stenbundet hedland, där skogsbestånden bildas af tall. Endast väster om Vanån block 19—24 samt i skogens sydöstra del block 29, 31 förekommer gran såsom bildande rena bestånd af någon betydelse. Beträffande åldersklassernas fördelning gäller här hufvudsakl. hvad för Tvåråbergsskogen är anfördt. Skogsbeståndens slutenhetsgrad är mycket växlande från fullslutna till sådana, hvilka genom afverkningarna förvandlats till för föryngring för närvarande icke mottagliga kalmarker. Särskildt hvad trakten väster om Vanån beträffar hafva här afverkningarna till den lägre dimensionen utförts på ett för föryngringen ofördelaktigt sätt, hvilket äfven framgår af lämnade uppgifter om dessa afverkningar. De här förefintliga granbestånden, som hafva en icke obetydlig utsträckning, äro genom de öfvergångna afverkningarna så godt som spolierade. Af vid undersökningarna förda anteckningar framhålles i detta afseende: Block 21. Trakten närmast Vanån kuperadt hedland, beväxt med gammal tall i ojämna bestånd med underväxt af björk. I öfrigt utgöres blocket af ett af myrar sönderskuret land, beväxt med ren tall, tall och gran i blandning samt ren gran. Genom den blocket öfvergångna föryngringshuggningen hafva bestånden allt för mycket glesstälts, hvarefter torra och vindfällena fullbordat verket. Granen företer i allmänhet en sorglig anblick.

Blockets största sammanhängande fastmark — Storåsen, eller trakten norr och söder om fäbodestället med samma namn — har genom afverkningarna förvandlats till kalmare, där endast marbuskar nu äro till finnandes. Å en del tallåsar inom blocket förefinnas icke ens fröträd för föryngring. Block 22, trakten längst i väster, stenbundet hedland beväxt med tall af olika åldrar i mycket glesa bestånd. I öfrigt liknande 2 blocket.

Trakten mellan Tennån och Vanån utgöres i stort sedt af ett i allmänhet jämnt hedland, där tallen är allena förekommande. Bevuxenheten är god med undantag af trakten öster och söder om Hedbodarne, 12—13 blocken, hvilka sedan långt tillbaka härjats af skogseld och där föryngring å betydande arealer ännu så godt som saknas. Liknande är förhållandet å 9 blocket, där å vattendelaren mellan Tennån och Vanån af skogseldar härjade trakter ännu ligga kala.

Äfven å de trakter, som äro belägna öster om Tennån, nämligen delar af 10 och 13 samt blocken från och med 25 till och med 44

omväxla stenbundna höjder med hedland genomskurna af mossmarker samt smärre vattendrag. Skogsbestånden ojämna och luckiga genom allt för hård timmergallring. Där och hvar förekomma dock rätt vackra ungskogsbestånd, äfvensom goda föryngringar. — Granen återfinnes i rena bestånd på höjdslutningarne och i bäckdalarne. Å 41 blocket i trakten af vägen mellan Asplök i närheten af Långtjärn anträffades inom hedlandet en rätt stor trakt, beväxt med ungtall, som, ehuru beståndet var slutet, dock synbart skadats af föregående afverkningar, omfattande gröfre träd, och nu börjat torka. Här torde vara af nöden att skyndsamt tillgodogöra träden såsom kolved för att söka motverka redan börjande insektskador och fortgående förstörelse af det vackra ungskogsbeståndet. I öfrigt må för dessa trakter anföras att den för så godt som hela besparingsskogen företagna försäljningen af alla timmerträd, som fem fot från roten höll 13 engelska tum i diameter, barken inräknad, på en gång och i allt för stor utsträckning, beröfvat densamma all gröfre skog, därvid ingen hänsyn tagits till förhållanden, som utöfva inflytande på beståndsvården och på möjlighet att sedermera fördelaktigt afyttra äfven mindre virkessortiment, hvilka på grund af afslutad tillväxt eller skada böra borttagas. Men dessutom hafva ytterligare företagna s. k. rensnings- och beredningshuggningar, för hvilka ofvan redogjorts, än mera skadat och utglesnat bestånden, inom hvilka inga afsevärda arbeten till främjande återväxt blifvit utförda. Då sålunda ingen hänsyn tagits till uthållig timmerafkastning från dessa skogar, hvilka genom både sitt läge och skogsmarkens beskaffenhet härtill varit i synnerligt hög grad ägnade, samt äfven försäljning af andra skogseffekter företagits i stor utsträckning, är uppenbart att öfverafverkning här föreligger.

Östra besparingsskogen omfattar 54—67 blocken, af hvilka de fyra första äro belägna på östra sidan Rotälfven, de öfriga å västra. Å blocken öster om Rotälfven bildas bestånden i allmänhet af gammal tall, i de nedre lägena äfven medelålders. Slutenheten växlande från medelmåttig till mycket gles. I höjdlägena hafva afverkningarne utförts så hårdt att marken i det närmaste kallagts och nödiga betingelser för naturlig föryngring saknas. De afverkade bestånden synas här varit mycket grofstammiga, hvadan det nuvarande tillståndet torde till största delen vara att tillskrifva de först öfvergångna dimensionsafverkningarne. Den å västra sidan af Rotälfven belägna delen af skogen, med undantag af block 58, beläget å näset mellan Rotälfven och Aspavsslan samt bevuxet med yngre och medelålders tall af i allmänhet nöjaktig slutenhets, bildar en tämligen skarp ostlutning. Bestånden bildas här dels af tall dels ren

gran. Inom båda äro afverkningarne hårdt utförda och framgår med all tydlighet att de här verkställda s. k. föryngringshuggningarne endast varit en afverkning med nedsatt dimension. Härtill kommer att efter afverkningarne inträffad torka inom granbestånden orsakat att icke obetydliga kalmarker nu äro till finnandes.

Å 56 och 57 blocken, som i starka stigningar och brantar höjer sig från Rotälven, är skogen tämligen gles, å förra delen hufvudsakligast bestående af tall med en och annan grandal i sänkorna. Mellersta delen af blocket är beväxt med gles vacker tall och ungskog af björk och tall. — Öfre delen däremot starkt utglesnad med björk-uppslag. Här företagna kulturstämplingar hafva blifvit orätt utförda, i det att ej allenast träd med afslutad växt och skadad skog uttagits utan äfven sådana af frisk och god beskaffenhet, hvarigenom densamma utglesnats och marken förvildats. Blocken böra lämnas orörda under närmaste åren och markberedning i stor utsträckning företagas för att befrämja naturlig föryngring, enär en del af de kvarlämnade tallträden äro goda fröträd. Blocken 54 och 55 äro tämligen lika föregående, ehuru bevuxenheten i östra lutningen något tätare. Och förekommer därstädes mera gran.

Inom block 67 visar sig grantorka å flere spridda ställen, uppkommen efter de år 1896 företagna s. k. kulturstämplingarne, där dessa framgått i rena granbestånd. Stämplingar af gröfre dimensioner anses däremot ej här hafva orsakat någon afsevärd skada.

Äfven å blocken 56—60 och 61 förekommer grantorka å spridda trakter men inom 62 blocket har samma torka omfattat större trakter i följd af där timad stormskada, hvilken under år 1901 föranledde en afverkning af 16 å 18,000 kbm.

Å 63 blocket uppefter grandalen nedom Nafvardalsknoppen har efter kulturstämplingarne likaledes granen börjat gruppvis torka och det synes uppenbart att denna skada kommer att omfatta hela skogsbeståndet. — Här torde omedelbart kalafverkning böra tillgripas. —

Inom 64 blocket, som omfattar stora fjällmarker med frisk men gles skog och hvarest icke någon torrskog förekommer bör dock försiktig afverkning föras. Äfven 66 blocket innefattar en högt belägen skogsslutning med gruppvis förekommande gles skog.

Allmäningsstyrelse, som hos sig har anställd skogsförvaltare. Vidare 3 ordinarie skogsvaktare, extra skogsvaktare och brandvakter efter behof.

Administra-
tion.

Särna besparingsskog.

Historik. Särna besparingsskog, tillkommen enl. K. Br. 27 juni 1879, utgör en tredjedel af socknens hela skogsanslag och innehåller:

skogsmark	29,619: 30	har
berg och myrar	12,840: 50	»
vatten	1,882: 70	» eller
	<hr/>	
	tillsammans	44,342: 50 har.

Besparingsskogen är indelad i 39 försäljningslotter eller block; och har såsom grund för denna indelning lagts markens lutningsförhållanden till förefintliga flottleden. För försäljning har därjämte värdering af skogen ägt rum, och har därvid uppräknats å de särskilda blocken alla träd, som vid 5 fot från marken hålla 13 eng. tum i diameter. Resultatet af denna uppräkning gifver:

Friska träd af tall	746,490	
Skadade » » »	77,522	824,012
Friska » » gran	96,899	
Skadade » » »	9,411	106,310
	<hr/>	
	Summa	930,322

Enligt nådigt tillstånd har år 1892 afverkningsrätten till omfördälda minimidimension under 10 år upplåtits å 18, 23, 24 och 35 blocken samt år 1893 under 12 år afverkningsrätten till enahanda minimidimension å besparingsskogens öfriga block. Utan att, som det synes, därtill hafva erhållits vederbörligt tillstånd, har dock denna minimidimension frångåtts, i det å en del block öfverenskommelse träffats med vederbörande köpare om densammas nedsättande till 12 ³/₄ tum, under villkor att från dessa block endast en afverkning finge företagas och desamma sålunda efter denna enda drifning återlämnades till socknens fria disposition. Från en del mera välbelägna block hafva från dessa afverkningsupplåtelser torrskogen undantagits för att under hand försäljas till husbehof åt enskilda personer inom socknen.

Allmän beskifning.

I stort sedt kan besparingsskogen delas uti tvenne olikartade områden, det norra och det södra, där gränsen utgöres af 18 parallellen (se kartan). Norra delen eller höglandsområdet upptages af i nordväst

och sydost gående »åsar», hvilkas höjd öfver hafvet uppgår ända till 765 meter, och däremellan liggande myrsträckningar. Detta högländs-område omfattar blocken 1—16, 38 och 39.

Block 1. Slökärnsåsen och Taxberget: beväxt med mycket gles tall och gran, i högsta lägena kalmare eller typisk fjällbjörk. Västra delen eller slutningen mot Fuluälven är tallhed, med medelålders och gammal skog af mycket ojämn slutenhetsgrad. Mellersta delen af blocket upptages af en bäckdal, beväxt med tall i ganska god slutenhet. Östra delen af blocket bildar en fjällartad platå med mycket gles ungskog af tall samt björk, båda af fjällskogstyp.

Block 2. Västra delen, samma fjällartade platå som östra delen af 1:sta blocket. Östra delen består af utaf sjö och myr sönderskuret hedland, beväxt med gammal tall af medelmåttig växtlighet och slutenhet. Läget torrt.

Block 3. Västligaste delen nästan kalmare. Mellersta delen hedland beväxt med hufvudsakligen ung tall i mycket glesa bestånd. Östra delen gammal tall af medelmåttig slutenhet i delvis torrt, delvis försumpadt läge.

Block 4. Å västra delen eller byggningsåsens nordsluttning förekommer gammal tall- och granskog luckig och ojämn. Mellersta delen torrt hedland med gles ung- och medelålders skog af tall. Östra delen gammal tall af medelmåttig slutenhet i delvis torrt delvis försumpadt läge.

Block 5. Hedland med gammal mycket gles tall i höjdlägena, såsom Brattåsen m. fl. ställen, samt kalmare.

Block 6. Västra delen, i orten benämnd med Busta, beväxt med mycket gles ungskog af tall och björk, båda af fjällskogstyp, östra delen gammal gles tall och gran.

Block 7 utgöres af tvenne höjdsträckningar. Grönstadsåsen och Lomsjöhålla. Typ: hedland, beväxt med delvis medelmåttigt slutet, delvis mycket gles gammal tall med obetydlig förnygring.

Block 8, 39. Typ: hedland beväxt med medelålders och ung tall, i allmänhet slutna bestånd.

Block 9. Omfattar tvenne höjdsträckningar, Siksjöberget och Ekorråsen med mellanliggande af myrsträckningar upptagen dalgång. Bestånden bildas i östra delen af Siksjöberget af tall och gran af medelmåttig växtlighet och slutenhet. Västsluttningen beväxt med ungskog af tall med spridda öfverståndare. Slutenheten mycket ojämn. Ekorrberget, med ytterst gles gammal tall utan förnygring. Höjdplatåerna af såväl Siksjöberget som Ekorrberget äro så godt som kala.

Block 10, 11. Ljungbeväxta hedar med mycket gles bevuxenhet af gammal tall.

Block 12. Norra delen, delvis försumpade åsar af mycket gammal och gles tall, där föryngring dels på grund af markens beskaffenhet, dels på grund af beståndets ålder och barrfattigdom är ytterligt försvårad eller omöjliggjord. Södra delen, upptagande Båråsen och Säteråsen, beväxta med gammal tall af medelmåttig växtlighet och slutenhet.

Block 13, 37. I allmänhet hedland: nordslutningarna granland, för öfrigt hedland, beväxta med gammal mycket gles tall, närmast hänförliga till kalmarker, där både föryngring och därför erforderliga fröträd saknas. Granbestånden genom de öfvergångna afverkningarna mycket förstörda.

Block 14. Omfattande norra delen af Öresjöåsen, hedland, mycket försumpadt, omväxlande med grankälar, äfven dessa under försumpning. Bestånden gamla och glesa. Föryngring saknas mestadels.

Block 15, 16. Upptages af Blekvallsåsen med väst- och ostslutning. Blocket i allmänhet med god bevuxenhet; västslutningen omkring 100-årig tall, uppkommen efter öfvergångna skogseldar, ostslutningen beväxt med gammal gran af i allmänhet god växtlighet och slutenhet. .

Block 38. Västra delen består af genom myrar sönderskuret hedland, beväxt med gammal tall af medelmåttig växtlighet och slutenhet. Läget torrt. Östra delen, som upptages af Ekorråsens västslutning beväxt med ett mycket glest bestånd af gammal tall, närmast hänförligt till kalmark.

Södra delen, eller den söder om 18 parallellen belägna, innehåller någon blandning af gran med i öfrigt af enahanda beskaffenhet som föregående.

Block 17. Innehåller stor myckenhet gran, växande å höga åsar. Å norra delen af blocket blir marken mindre kuperad och utgöres af tallåsar med god föryngring. Redan verkställda afverkningar hafva icke härstädes åstadkommit grantorka, hvilket ofta är förhållandet i dessa trakter med blandskog.

Block 18 har mera torr och växtlig mark med kort och rottjock tallskog och mindre god föryngring, synnerligen å Uggåsen. Men trakten ned mot Särna bys område är beväxt med gles men vacker ungskog, synnerligast i backslutningarna.

Block 19. Innehåller god och växtlig skogsmark och är närmast Lörsjön beväxt med synnerligen lång och vacker ungskog af tall.

Block 20, som omfattar den betydande Lörsjöåsen, är med afseende

å markens beskaffenhet samt bevuxenhet närmast att jämföra med föregående block.

Block 21. Här förekommer öfvervägande gran, synnerligast efter Oråns vattendrag.

Block 22. Marken höjer sig härstädes rätt betydligt, hvaraf skogsvegetationen tager påtagligt intryck, därvid särskildt tallar företer kort och rottjock växtform. Dimensionshuggning har här ej varit rätta skogsbruket, i det att oväxtliga underbestånd af gran kvarlämnats, hvarigenom all kraftig föryngring förhindras och den ursprungliga tallmarken omvandlas till ett så godt som värdelöst, förvildadt källand med dålig, oväxtlig granskog. Därstädes kvarlämnade få tallar torde helt visst blifva skadade af storm eller inom kort kullblåsta. Närmare sidvallen upphör åter granunderväxten, lämnande rum för mera återväxt af tall. Marken därstädes torr och starkt stenbunden. Vid själfva vallen möter åter rent granbestånd.

Block 23. Här anträffas ett tämligen stort hedland beväxt med ungskog, blandad tall och björk samt något gran; och visade ungskogen mycket god växtlighet ehuru ej fullslutenhet förelåg. Invid Vidkålsbäcken förekommer mera sankta marker, gran å västra sidan i bergslutningarna. Ofvanom oförmälda björkblandade tallskogsbestånd börjar marken höja sig in på föregående beskrifna block.

Block 24. Bevuxenheten härstädes i allmänhet ganska god, ehuru bestånden glesa å vissa höjdlägen.

Block 25. Marken kring Bornsjön upp mot Bornsjöätern starkt bergbunden men växtligheten å tallskogen god; och förekommer därinom synnerligen vackra 60-åriga tallbestånd. Föryngringen i allmänhet tillfredsställande.

Block 26. Här förekomma omväxlande myrar och tallåsar, de senare delvis företeende god växtlighet, delvis svag på vissa trakter, där marken är starkt stenbunden och uppfylld af bergskår. Efter Höstån förekommer å de sankare belägna trakterna granskogsbestånd. Blocket är slutaferverkadt. Torrskog förekommer till obetydlig mängd.

Block 27 företer vackra tallåsar med omväxlande medelåldriga bestånd samt kraftig ungskog. All gröfre skog till 13 engelska tum vid brösthöjd har blifvit afverkad. — Stora myrmarker förekomma äfven.

Block 28 beväxt med medelåldrig tallskog, hvarest stora luckor i följd af stark afverkning förefinnas, men å hvilka föryngringen synes rätt god.

Block 29. Marken härstädes utgöres af åsar mellan stora myrsträckningar. Afverkning inom tallbestånden har varit af mindre be-

tydenhet, i synnerhet som täta och vackra ungskogar flerstädes förekomma å åsarne.

Block 30. Skogsmarken af god beskaffenhet med blandade, växtliga bestånd och fullt nöjaktig återväxt.

Block 31. Här förekomma de första blandade bestånden, där granen är af verklig betydelse. Dessa blandade bestånd sträcka sig i en höjd mot Hålvallen. Men där ofvan blir marken starkt bergbunden. Östra delen af blocket är uppfyllt af myrar och mindre tjärnar.

Block 32 innehåller ännu några äldre skogsbestånd samt mycket vackra ungskogstrakter och i öfrigt god förnyring å tallmarkerna.

Block 33. Östra delen af blocket omfattar vidsträckta tallhedar, bevuxna med vacker medelåldrig tall. Å vissa trakter förekomma blandade bestånd af gran och tall. Skogsmarken god.

Block 34 är till betydande delar beväxt med yngre, täta och vackra tallbestånd synnerligast å åsarna mellan myrsträckningar.

Block 35. Markens beskaffenhet företer omväxlande skogsåsar och myrsträckningar i likhet med föregående block, men skogsbeståndet innehåller något mera gran i blandning med tallen.

Block 36. Här är mark och skogsbestånd närmast jämförligt med föregående block.

Hela besparingsskogen ger intryck af att utgöra det allra största och värdefullaste samt bäst belägna skogsområdet af Särna och Idre socknar och omfattar en enda sammanhängande skogstrakt, efter sin västra gräns stötande intill Fuluälven, som är uppensad till södra Fulusjön och utgör därifrån allmän flottled. Af Söderfors bruks bolag äro dessutom följande flottleder inom besparingsskogen enligt särskilda öfverenskommelser uppensade mot skyldighet att 1905 vid utgången af bolagets afverkningskontrakt afstå flottlederna utan någon ersättning, men med rätt att intill denna tid begagna desamma nämligen:

Öjsjöns vattendrag till Fuluälven,
Galån upp till Dippeln,
Örån med damm i Öresjön,
Lemån till östra Byggesjön samt damm i Korsbäcken,
Björån, allmän flottled.

*Administra-
tion.*

Reglemente för vård och förvaltning af Särna sockens med Idre kapellag skogsmedelsfond och besparingsskog är af Konungens Befall-

ningshafvande fastställt den 31 augusti 1889 samt är af hufvudsskliggen enahanda innehåll som det för Orsa sockens fond och besparingsskog gällande reglemente.

Lima besparingsskog.

Angående tillkomst och afverkningsrätts upplåtelse från denna besparingsskog gäller här hvad för Transtrands besparingsskog nedan blifvit anfördt. Besparingsskogen innehåller 31,629.42 har produktiv skogsmark och är liksom Transtrands besparingsskog indelad i 4 afverkningsblock, hvarå virkestillgången i och för de gjorda afverkningsrätts-upplåtelseerna sålunda approximativt beräknats.

Historik.

Å 1:sta blocket 450 större sågtimmerträäd, 32,400 mindre sågtimmerträäd och 80,000 timmerännen.

Å 2:dra blocket 3,870 större sågtimmerträäd, 284,400 mindre sågtimmerträäd och 600,000 timmerännen.

Å 3:dje blocket 80,370 större sågtimmerträäd, 162,720 mindre sågtimmerträäd och 281,040 timmerännen samt

å 4:de blocket 50,940 mindre sågtimmerträäd och 140,000 timmerännen.

Den för 50 års upplåtelse erhållna köpeskillingen utgör:

Från 1:sta blocket	38,000 kronor,	
» 2:dra »	383,000 »	
» 3:dje »	357,000 »	
» 4:de »	60,000 »	eller
	tillsammans 838,000 kronor.	

I blocket, som är skildt från de öfriga blocken, är beläget i socknens nordvästra del med Transtrands socken till gräns i norr och Norge i väster. Skogsmarkens areal uppgår till 4,393.91 har. Beträffande läge kan skogen delas uti tvenne väsentligen olika typer, den västra utgörande ett jämt och flackt, af myrsträckningar sönderskuret hedland samt den östra upptagande i norr västra och östra Närfjällen och i söder Hundfjället med däremellan liggande dalsträckning, hvars riktning bestämes genom den hufvudsakligen i öster och väster gående stora Tandån. Östra delen af blocket upptager till en del fjällsträckningen Västra Kalfven. Skogsbestånden bildas till allra största delen af tall i unga

*Allmän
beskrifning.*

och medelålders bestånd, någon gång, såsom i blockets nordligaste del kring Närån, i södra delen vid fäbodestället samt under nordsluttningen af Hundfjället, äfven af gammal skog. Granen förekommer ytterst sparsamt och hufvudsakligen i nordsluttningen af Hundfjället, så äfven till en del i västsluttningen af Västra Kalfven. Beståndens slutenhetsgrad växlande från fullslutna till glesa. I nordvästra delen af blocket, som utslutande upptages af omkring 30-årig tallskog, äro bestånden fullslutna. Likaså i Tandåns dalgång med undantag för östligaste delen, som till en del upptages af kalmarker, uppkomna efter öfvergångna skogseldar. Minsta slutenheten förekommer i de äldre tallbestånden, särskildt i blockets norra del kring Närån samt ostsluttningen af Hundfjället. Växtligheten i allmänhet god med undantag för de högsta lägena.

II blocket gränsar mot Värmlands län och omfattar den nordvästra delen af de i ett sammanhang belägna 2:dra, 3:dje och 4:de blocken. Skogsmarken innehåller 14,598.86 har samt företer å skilda trakter inom det stora området mycket olika beskaffenhet, men gäller såsom allmänt omdöme att densamma får anses såsom besparingsskogens växtligaste skogsjord. Mellan Rörbäcksnäs och Ingvallshöjden förekomma stora myrmarker och försumpningar. Åsarne däremellan äro dock af mycket god beskaffenhet och öfver allt bevuxna med medelåldrig lång och vacker tallskog, hvarjämte föryngringen synes vara god. I Asperget och Risberget utgöres bestånden af värdefull gran med inblandning af tall, synnerligast å norra ändan af förstnämnda höjd, hvarjämte ej obetydlig blandning af björk återfinnes mot norska och Värmlandsgränserna.

Öfver hela trakten mellan Ingvallsnäs och Kroksätra antecknas utomordentligt vackra och växtliga tallbestånd, ungskog med gruppvis inblandning af medelåldriga träd ned mot Svartåsen, där någon försämring af marken vidtager med sankta mossar och myrar. Men på båda sidor af Lötsjöarna vidtagna åter vackra medelåldriga bestånd, förnämligast tallskogar.

Å norra sidan af bergshöjden Högarne är marken vattensjuk med oväxtlig skog, till öfvervägande del gran. I det österut belägna berget är skogsvegetationen däremot gynnsam med blandade eller delvis rena tallbestånd. Efter Tandådalen å Närfjällets ena sida har där förefintlig tallskog varit föremål för sträng dimensionsafverkning. Någon blandning förekommer af gran, som å nedre delen af mot samma vattendrag sluttande Hundfjället utgör det hufvudsakliga skogsbeståndet men längre upp åter ersättes af tall — växtligheten svag. — Emot Rörbäcksnäs och Wallsjö hemmans ägor finnes god föryngring å stora sträckor ända

från Tandsjön upp mot Lima kronopark, där beståndet är äldre, samt har undergått utgallring af till Uddeholms bolag försålda dimensioner. Längre ned mot Tandsjön blir marken försumpad, men Tandsjöhöjderna äro delvis bevuxna med medelåldriga granbestånd, delvis med god tallföryngring blandad med löfträd.

Kring gårdarne Storhöjden förekommer backar med växtlig tallföryngring och längre ned mot Norra Lötsjön gröfre, frodig furuskog. Östra sidan af Digerberget, trakten ned till Lötsjöarna, är bevuxen till hufvudsaklig del af tallskogar med blandning af gran, hvilken i sluttningarne utgör hufvudbeståndet. Växtlighet och föryngring delvis god. Öfversta delarne af berget torde dock få anses vara lågfjäll af föga värde såsom skogsmark. Den dimensionsafverkning ned till 10 tum, som här företagits inom granskogsbältet, har visat sig skadlig och orsakat inträdande grantorka, dels gruppvis, dels å enstaka stammar. Uppenbart torde emellertid vara, att, därest huggningarne omfattat en eller annan tum lägre dimension, skulle sådant varit förstörande för hela traktens granbestånd, som då fullständigt uttorkat. Genom upprepade rensningshuggningar lär i någon mån kunna förekommas ökad spridning af den insektskada, som nu uppstått.

Emot Värmlandsgränsen utgöres skogen af gran å svag mark med omväxlande myrkölar och steniga brännor — norr om Jokärn förbättras marken dock något och är bevuxenheten härstädes tall med blandning af gran i olika åldersklasser. Marken vid sjön Gryken samt å Tyrsnåset är god, beväxt med tall och gran. Enahanda är förhållandet i Dufberget, ehuru försumpade och äfven starkt stenbundna trakter där anträffas.

Vid s. k. Grådalsknippen förekomma stora tall- och granbestånd, de senare öfvervägande. Marken mera sidländt. Dock finnas äfven rena tallåsar. Invid Stultertufbäcken anträffas lågland, delvis försumpadt, delvis grytigt. Men nästan öfverallt å de torra markerna finnes fullgod föryngring af 20—40-årig tall.

Mellan Grycken och Långvid samt fram mot Perssätern sträcka sig vackra åsar, bevuxna af medelåldrig tall samt god föryngring af blandad löf- och barrskog, uppkommen efter förutgående skogseldar. Å den s. k. Midsommarbrännan är tallen 40-årig, likaledes med inblandning af björk.

III blocket, beläget öster och sydost om II blocket, innehåller 8,093.93 har skogsmark. Förutom nordöstra delen, hvars gräns i väster bestämmes af Årån och som hufvudsakligen utgöres af mer eller mindre kuperadt hedland, sönderskuret af ett i nordväst och sydost sig sträc-

kande myrkomplex, utgöres blocket af en i norr och söder gående höjdsträckning, som i södra delen öfvergår till kalt fjäll. I öfrigt är jordmånen i höjdlägena mycket grund och berggrunden går ofta i dagen. Skogsbestånden, som å blocket mestadels bildas af tall, äro mycket ojämna, ofta luckiga och glesa. Undantag härifrån gifvas dock. Unga och medelålders bestånd med god slutenhet, uppkomna efter kalhuggning, förekomma å blockets östligaste, mot Västerdalälven gående del, äfvensom å en del andra smärre trakter. Å den söder om norra Almsjön belägna delen äro bestånden, som här utgöras af gammal skog, ytterst söndertrasade och utglesnade. Försumpningar förekomma inom blockets norra och mellersta delar i ganska stor utsträckning.

IV blocket innehåller 4,542.72 har och utgör besparingsskogens sydvästra del mot Värmlands län. Blocket karakteriseras af ett mer eller mindre kuperadt hedland, sönderskuret af talrika myrar, som å den jämnare och lägre skogsmarken ofta bilda försumpningar. Skogsbestånden bildas mestadels af tall samt dessutom af tall och gran af i allmänhet medelåldriga och yngre, fullslutna bestånd. I blockets sydvästligaste del förekommer gammal gran i ostslutning, som till största delen består af försumpade s. k. grankälar. I öfrigt förekommer gammal skog af tall å en del mindre holmar samt såsom öfverståndare i ungskogsbestånden.

*Administra-
tion.*

Allmänningens skötsel och vård handhafves af en styrelse, som hos sig har anställd en ordinarie samt flera extra skogvaktare såsom bevakare. Beträffande ingångna nyttjanderättsaftal står skogen dessutom under allmän uppsikt och kontroll.

För förvaltning af Lima sockens skogsmedelsfond är särskildt reglemente fastställt den 28 mars 1873, hvaremot sådant saknas för själfva skogsvården, då afverkningsrätten genom offentlig auktion den 16 mars 1872 blifvit på 50 år upplåten.

Transtrands besparingsskog.

Historik.

Besparingsskogen är bildad genom afsättning af en tredjedel af det enl. K. Br. den 8 april 1870 socknen tilldelade skogsanslag och innehåller en areal af 24,861.08 har.

I samma K. Br. är medgifvet upplåtelse från besparingsskogen under en tid af 50 år af träd, som 17 till 20 fot från marken hålla 8 decimaltum. Upplåtelsen skedde den 16 mars 1872 genom offentlig auktion inför Konungens Befallningshafvande; och indelades skogen för denna försäljning i 4 stycken afverkningsblock, å hvilka virkestillgången hvar för sig approximativt uppskattats i större och mindre sågtimmerträd samt timmerämnen. Genom denna försäljning inflöt:

Från 1:sta blocket.

För större timmerträd	kronor	109,353: —	
» mindre d:o	»	158,550: —	sa mt
» timmerämnen	»	180,646: —	365,000: —

Från 2:dra blocket.

För större timmerträd	kronor	72,900: —	
» mindre d:o	»	148,050: —	sa mt
» timmerämnen	»	204,800: —	331,000: —

Från 3:dje blocket.

För större timmerträd	kronor	116,100: —	
» mindre d:o	»	100,170: —	sa mt
» timmerämnen	»	135,200: —	469,000: —

Från 4:de blocket.

För större timmerträd	kronor	106,200: —	
» mindre d:o	»	149,400: —	sa mt
» timmerämnen	»	153,600: —	464,000: —
			Summa kronor 1,629,000: —

I blocket är beläget väster om Fuluälven i socknens norra del och gränsar mot Särna socken i väster samt innehåller en areal af 4,074.09 har. Skogsmarken närmast Fuluälven består delvis af hedland, delvis af något kuperad och stenbunden mark. Skogsbeståndet utgöres här af medelåldrig tall med god föryngring. Därefter vidtager mera bergbunden och starkt kuperad mark med äldre tallskog, delvis saknande god föryngring. Inom vissa områden är föryngringen fullt nöjaktig. Trakten har varit underkastad afverkning tvenne gånger, därvid alla träd till kontraktsenliga dimensioner borthuggits. Växtligheten inom kvarvarande bestånd är mycket god så att ännu en skörd af timmerträd

*Allmän
beskrifning.*

till fulla dimensioner torde kunna uttagas inom återstående, kontrakterade afverknings tid. Stora trakter förekomma dessutom med fullsluten 80-å 100-årig tallskog, uppenbarligen vuxen efter föregående skogseldar. Norr om s. k. Särkåsättern upp mot Särna sockens gräns sträcka sig försumpade marker, bevuxna med gran och något tall. Här förekommer äldre torrfuror, som, då man tager i betraktande den brandskada af hvilken desamma bära märke samt åldern å efter branden nu uppvuxna ungskogar, ådagalägger att träden torkat och kvarstått mer än en mansålder. Å de försumpade markerna är där förekommande granskog af föga värde samt företer svag växtlighet. Här torde ej heller kunna påräknas återväxt, därest icke kraftiga åtgärder vidtagas för att minska försumpningen, hvilket i någon mån och utan allt för stora kostnader låter sig göra genom att fördjupa eller upptaga tillräckliga aflopp för vatten från myrarna samt upprensa bäckar för att hindra öfversvämningar. Den redan förda kontraktsevenliga dimensionsafverkningen synes här ej hafva inverkat menligt på kvarvarande skogsbestånd, inom hvilka växtligheten fortfarande är god. Ej heller förekommer såsom vanligt i följd af allt för stor gles-ställning några aftorkade trakter. Måhända har dock skogsbeståndets beskaffenhet vid de första afverkningarna ej heller tillåtit så stark uthuggning. Ty ej obetydliga tillgångar afverkningsbara träd förekomma ännu. Utan tvifvel är äfven orsaken till detta gynnsamma förhållande att söka i skogsmarkens kraftiga och växtliga beskaffenhet.

Invid Särkån och Höljan förekommer rätt mycket granskog, blandad med något tall. I öfrigt utgöras skogsbestånden intill Särna sockens gräns emot och österut från byn Hägnåsen af gammal gles gran- och tallskog.

Föryngring saknas och marken har blifvit förvildad samt öfverdragen af ett tjockt lager ljung och mossor. Här torde knappast återväxt kunna förväntas genom naturlig föryngring. Å vissa åsar söder om förenämnda vattendrag kvarstå hela skogshult, där nästan hvarje träd innehåller afverkningsbara dimensioner, hvarför man kan befara att marken kan blifva nästan kal eller åtminstone blifva i saknad af goda fröträd. En stor skogstrakt å båda sidor om vägen mellan Sörsjön och Pannkölsättern hade vid slutet af 1890-talet härjats af våldsamma stormar, som nödvändiggjorde en betydande afverkning. Här förekommer tämligen gles och ojämn föryngring å det föga kuperade hedlandet med stenbunden och mager jord. Längre ned blir marken däremot vida bättre och af god växtlighet med stora vackra ungskogsbestånd, blandade med timmerhult. Söderut i stormgatan äro förhållandena åter sämre med

kalor utan återväxt. Väster ut från dessa trakter möta äldre tallskogar, men vid stora Höljån åter granbestånd, som icke synas utväxa till gröfre dimensioner. Trakten mellan Stora och Lilla Höljån har att uppvisa söndertrasade bestånd genom föregående afverkningar med dålig gran och ännu kvarstående spridda tallträd. Granen synes ursprungligen hafva utgjort underbestånd samt torde nu till ej ringa skada för den stora skogstrakten komma att under återstående afverkningsperioder förete svag växtlighet samt därjämte förhindra uppspirande af kraftig föryngring. Söder om lilla Höljån fram emot Gårsiltjärn, där marken är mera kuperad och stenbunden, blir skogsbeståndet något bättre med större tillgång af talltimmer och där och hvar god föryngring. Söder om dessa trakter anträffas stora brännor med 20—35-årig god återväxt, hvarjämte skogsbeståndet i öfrigt är något yngre än å här ofvan beskrifna närmast angränsande trakt.

Intill Grunderkålen på dess västra sida är marken försumpad och skogen halftorr. Den norra delen af blocket företer bilden af en helt och hållet afverkad skog, som för framtiden bör under många år fredas för all afverkning och kultiveras. Å sidosluttningarne af Hajfjällen, så långt trädvegetationen sträcker sig, förekomma glesa kort växta bestånd utan återväxt.

II blocket, beläget i socknens norra och östligaste del mot Särna och Ålfdalens socknar, omfattar en areal af 4,399.17 har produktiv mark och bildar en 2.2 mil lång ägofigur, sträckande sig från Husvallgölen i norr till Horrmundsvallsåns inflöde i Fuluälven i söder. Marken består af ett i norr och söder genom myrsträckningar sönderskuret, dels kupe-radt, dels torrt och jämnt hedland. Skogsbestånden bildas mestadels af ung och medelålders tall, som i jämna lägen upptaga den öfver-vägande arealen och förete fullslutna bestånd. I de norra, kuperade spridda öfverståndare, hvilka i allmänhet på grund af ålder och barr-fattigdom äro odugliga som fröträd, dels medelslutna unga och medel-ålders bestånd med enstaka öfverståndare. Gamla träd förekomma sparsamt i mindre skogsholmar samt äfven något i de jämnare hedlanden, men äro där i allmänhet mycket glesa och odugliga. Föryngring saknas här helt och hållet. Från norra delen öfvergår skogen till ett vackert, slutet ungskogsbestånd. Södra delen omfattar den så kallade Horrmunds-åsen, som är högst i norr, men småningom sänker sig ned mot Fulu-älven strax intill Horrmundsvallsåns inflöde. Ostsluttningen af om-förmälda ås, som ligger inom blocket, är med få undantag beväxt med gran i gamla äfvensom till någon del yngre bestånd af växlande slutenhet

från fullslutna och af god växtlighet till genom afverkningar söndertrasade och utglesnade.

I en del sankare lägen och dalgångar förekommer granen i mycket gamla bestånd af usel form och växtlighet. I öster öfvergår Horrmundsåsen till stembunden, svagt sluttande, torr och mager tallhed med mycket ojämna bestånd af dels ung och medelålders skog under medelmåttig slutenhetsgrad, dels gamla glesa, nästan utdöende bestånd, genom hvilka för yngning på grund af deras ålder icke kan erhållas. De delar af blocket, som ligga väster om Horrmundsåsen, äro beväxta med omkring 120-årig, slutentall med underväxt af gran, längst i väster mot Fuluålfven öfvergående till ungskog.

Inom norra delen af blocket förekommer, utom kontrakterade dimensioner, föga afverkningsbar skog, mera dock i södra delen, mest bestående af gran.

III blocket. Beläget söder om föregående; innehåller en areal af 3,630.86 har produktiv mark. Blocket karakteriseras af en i nordost och sydost gående höjdsträckning Hambran eller Hammaren, som i ostslutningen är beväxt med gammal och medelåldrig gran i ganska jämna bestånd.

Höjdplataån är beväxt med öfvervägande gran i gamla bestånd men dessutom till en obetydlig del äfven af ren tall. Jordmån grund med berggrund stundom i dagen. Västslutningen företer samma skogstyp som höjdplataån och är mycket försumpad. Tallen har genom de öfvergångna dimensionsafverkningarne uthuggits, och det kvarvarande granbeståndet är söndertrasadt. Öster om Hambran förekomma stora myrtrakter med mindre skogsåsar, beväxta med gammal gles tall utan för yngning. Marken ofta försumpad. Väster om Hambran anträffas ett delvis kuperadt och torrt hedland, beväxt med ojämna ungskogar af tall med spridda öfverståndare.

I de bättre granbestånden torde kunna befaras att kontrakterade afverkningar skola väsentligt skada och försämra skogens nuvarande utseende samt förorsaka grantorka.

IV blocket. Beläget söder om föregående innehåller 564.90 har produktiv mark och företer ungefärligen samma typ som detta, såväl beträffande mark som bevuxenhet. I västslutningarne af blocket äro försumpningarne mera vidt omfattande och beståndet utdöende.

Den del, som gränsar mot Ålfdalens socken, utgöres af ett torrt och magert af myrskar sönderskuret hedland, beväxt med mycket ojämna och luckiga ungskogsbestånd af tall, uppkomna efter öfvergångna skogseldar.

Inom blocket förekomma icke obetydliga arealer beväxta med mycket gles gran med afslutad tillväxt, utgörande under- eller mellanbestånd i blandskog, där tallen, som utgjort hufvudbeståndet, blifvit uttagen; och äro dessa närmast att hänföra till kalmark, där föryngring icke utan kultur torde kunna vara att påräkna.

Hvad som i sådant afseende anförts vid Lima allmänning gäller äfven för Transtrand. *Administration.*

Venjans besparingsskogar.

År 1855 och 1857 hade från skifteslagen inom norra Venjan upplåtelse gjorts under 50 år till Stora Kopparbergs Bergslags aktiebolag af alla träd, som 10 alnar från roten hölle 12 verkum och därutöver i diameter samt ungefär samtidigt genom flere aftal af skifteslagen i södra Venjan till Korsnäs sågverksaktiebolag sådan upplåtelse till alla träd, som vid samma höjd hölle minst 10 verkum i diameter; och hade Kungl. Maj:t genom nådigt bref den 9 november 1861 medgifvit, att hela det inom Venjans socken befintliga skogsområde finge på hemmanen fördelas i enlighet med de i nådiga brefvet den 25 oktober 1826 stadgade grunder under villkor bland annat, att någon vidsträcktare afverkningsrätt utöver hvad redan blifvit öfverenskommet icke finge af socknemännen upplåtas, föreskrifvit, att en tredjedel af den köpe-skillning, som genom de ingångna köpeafhandlingarna betingats, skulle afsättas till en för socknen gemensam besparingsfond under länsstyrelsens vård och kontroll; samt att efter utgången af den 50-åriga arrendetiden åtgärder till förändring i dispositionsrätten öfver skogsmarken skulle vidtagas i ändamål att åt socknemännen bereda gemensam fördel af skogens afkastning. *Historik.*

Till de i K. Br. den 9 november 1861 gifna bestämmelser angående afverkningsrätts upplåtelse har, uppå underdånig ansökan af skifteslag inom Norra Venjan att få från sina skogar göra upplåtelser till enahanda dimension som vore skifteslag inom Södra Venjan medgifvet eller träd, som vid 10 alnar från roten hålla minst 10 verkum, sådant tillstånd lämnats. Vidare har Kungl. Maj:t genom särskilda nådiga bref den 5 juni 1874 och den 18 augusti 1882 medgifvit ytterligare rätt att å Venjans sockens skogar äfven får efter vederbörande

jägmästares utsyning till försäljning uttagas lägre dimensioner af skadade och undertryckta träd, som icke kunna utväxa till timmerdimension, under förbehåll att i enlighet med stadgandet i ofvan omnämnda bref af 1861 en tredjedel af köpeskillingen afsattes till socknens besparingsfond. Dessutom medgifver nådiga brefvet 8 februari 1884 socknemännen rätt att efter utsyning å socknens skogar till laggved afverka timmer af mindre dimensioner än som blifvit genom 50-årig afverkningsrätt försålda.

På grund af särskild underdånig ansökan har Kungl. Maj:t sedermera genom nådigt bref den 8 juni 1894 förklarad, att därest från skifteslag inom Venjans socken en tredjedel af skifteslagets hela afrösningsjord efter uppskattning aflämnas lagligen utbruten till nu under allmän vård ställd och i ett sammanhang belägen besparingsskog, jordägare inom sådant skifteslag äga att, såvidt annans rätt därigenom icke förnärmas och därest icke genom lag annorlunda är eller varder bestämdt fritt förfoga öfver återstående två tredjedelar af afrösningsjorden med därå växande skog och att behålla afkastningen af sålunda tillkommen besparingsskog skall, intill dess annorlunda kan varda förordnad, användas på samma sätt som räntan af socknens besparingsfond. I öfverensstämmelse härmed har enligt Konungens befallningshafvandes i Stora Kopparbergs län förordnande den 1 maj 1862 genom sådan markafsöndring från Kjettbo bys, Landbobyns, Gäfvunda och Finngrufvans byar samt Johannesholms bruk särskilda besparingsskogar bildats, och äro nu samtliga dessa besparingsskogar inom södra Venjan vederbörligen aflämnade och ställda under jägmästares uppsikt och kontroll, hvaremot sådant aflämnande från skifteslagen inom norra Venjan ännu icke skett.

Södra Venjan.

Johannesholms bruks besparingsskog

*Allmän
beskrifning.*

utgör en areal af 2,271 tunnland och 9 kappland skogsmark, 153 tunnland och 6 kappland myrslog, 192 tunnland och 30 kappland berg och mossar samt 322 tunnland och 7 kappland vatten eller tillsammans 2,939 tunnland 20 kappland. Skogen gränsar i norr till Mora socken och är belägen på båda sidor Venjansjön.

Trakten *öster* om sjön utgöres af god skogsmark beväxt med medelålders tall i slutna bestånd af god växtlighet, uppkomna efter trakt-huggning under förra hälften af 1800-talet.

Af trakten väster om sjön är östra delen närmast att jämföra med den öster om sjön belägna, hvaremot västligaste tredjedelen utgöres af mager tallhed, beväxt med ung och medelålders tallskog med spridda öfverståndare af tall. Slutenheten i allmänhet nöjaktig dock något ojämn.

Mellanliggande trakten, omfattande omkring 340 tunnland, utgöres af ett flackt mot norr svagt lutande, försumpadt land, där markbetäckningen utgöres af öfver fotstjockt Sphagnumlager, beväxt med gammal till största delen numera utdöd tallskog.

Någon föryngring förekommer ej här och är utan föregående torrläggning och kultur omöjliggjord.

Landbobyns besparingsskog

omfattar en sammanlagd areal af 2,285 tunnland 1 kappland. Östra delen upptagande ungefärligen halfva skogens areal och utgöres af ljungbeväxt kuperad tallhed, beväxt med mestadels ung och något medelålders tall med spridda öfverståndare. Bestånden ojämnna från fullslutna till glesa. Föryngringen i allmänhet nöjaktig. Mellersta delen af skogen utgöres af ett af myrar sönderskuret bälte, beväxt med dels gammal tall och något gran, dels gammal gran utan föryngring. Marken i de egentliga granbestånden vattensjuk på grund af ofvanför liggande myrar.

Längst i väster öfvergår marken till hedland, beväxt med omväxlande medelålders, jämnslutna och äldre, glesa bestånd af tall med ojämn föryngring.

Kjättbo besparingsskog.

Sammanlagda arealen uppgår till 6,781 tunnland 10 kappland, däraf 5,480 tunnland 31 kappland skogsmark. I sydöstra delen af skogen, där den största sammanhängande skogsmarken förekommer, är densamma dels försumpad dels under försumpning, och uppskattas denna trakt till omkring 1,000 tunnland. Bestånden bildas här af gammal skog af ren gran, tall och gran i blandning samt ren tall. Granen är i allmänhet oväxtlig samt tallen, där den förekommer i rena bestånd, på stora sträckor redan utdöd.

I öfrigt består skogen af ett i allmänhet jämnt och af i norr och söder gående myrsträckningar sönderskuret land, mer eller mindre stembundet samt beväxt med gammal, medelsluten eller gles skog af tall, någon gång i blandning med gran samt utan föryngring. Ung och medelålders skog förekommer på några holmar i norra delen af skogen.

Gäfvunda besparingskog.

Enligt K. Br. den 20 juli 1900 förlagd i två skiften, det ena omfattande Myckelåsens fäbodeskog samt det andra en del af skifteslagets utskog, innehåller en sammanlagd areal af 2,722 tunnland 1 kappland.

Å Myckelåsens fäbodeskogar utgöres östra hälften hufvudsakligen af ett jämnt, något stembundet hedland, beväxt med ung och medelålders tall i jämna och slutna bestånd.

I norra delen af skogen förekommer icke obetydliga försumpningar, där bestånden bildas af gammal mycket gles tall med ingen eller obetydlig föryngring. Västra hälften af skogen företer en del olikheter.

Kuperade, ljungbeväxta tallhedar omväxla med jämnare lägen, bevuxna med dels tall dels gran blandad med något tall. Bestånden äro här medelåldriga eller icke allt för gamla samt i allmänhet af nöjaktig slutenhet. Undantag härifrån finnas å mindre trakter af hedlandstyp, där bestånden genom öfvergångna dimensionsafverkningar blifvit för mycket utglesnade.

Å den till utskogen förlagda delen af besparingskogen bildas bestånden af medelålders eller gammal tall i medelslutna eller glesa bestånd med obetydlig föryngring.

Finngrufvans besparingskog

omfattar 1,215 tunnland 14 kappland skogsmark samt 73 tunnland 16 kappland impedimenter eller tillsammans 1,288 tunnland 30 kappland. Marken, som bildar en svag ostlutning mot Vanån, är i västra delen något kuperad samt öfvergår i öster till ett jämnt, torrt hedland. Bestånden bildas mestadels af ren tall samt dessutom af gran i blandning med tall i västra delen af skogen, där äfven mindre bestånd af enbart gran förefinnes. Slutenhetsgraden utan undantag god. Bestånden medelåldriga.

Norra Venjan.

Inom Norra Venjan förekommer besparingskogen till Stutt, Knås, Västbygge och Tibergets skifteslag. Dessa besparingskogar hafva helt nyligen utbrutits, men är ej känt huruvida dessa förrättningar vunnit laga kraft. Af dessa besparingskogar ligga Knås och Västbygge i ett

sammanhang, Stutt längst norr i socken på båda sidor Vanån, väster därom Knås mot Lima socken, samt söder om Knås Västbygge äfvenledes mot Lima socken i väster samt i söder begränsad af Malungs socken.

Stutts besparingsskog.

Det s. k. stora skogsskiftet består af låga skogsåsar omväxlande med mossar, slättermyrar och kölmarker. Skogen utgöres hufvudsakligen af äldre tall med blandning af gran, den senare öfvervägande å trakterna belägna intill de mindre vattendrag, som mångenstädes genomflyta marken, och orsaka vidsträckta försumpningar genom bristande aflopp. Den dimensionsafverkning, som här delvis blifvit förd, har mera varit till skada än gagn i det att bestånden allenast utglesnats utan att främja eller möjliggöra någon föryngring, hvarjämte därvid den värderika tallskogen isynnerhet utgallrats. Vissa mindre åsar, där föryngringen är god, utgöra dock härifrån undantag. Skiftet från Vanån upp mot Spjuttjäls fåbodar utgör en hög stenbunden ås med hedland närmast intill ådalen. Bevuxenheten utgör å hedlanden ung tall, å mellersta delen äldre tall samt å höjden öfvervägande gran blandad med något tall. Här förekommer äfven stora trakter urskog, som är uttorkad, och synes densamma böra omedelbart försäljas medan den har något värde. Då här är fråga om torrgran kan annars befaras att densamma snart stormfälles.

Knås besparingsskog.

Marken i norra delen består till största delen af hedlandstyp, jämn, sönderskuren af i norr och söder gående myrsträckningar. Försumpningar af stor utsträckning. Bestånden bildas i regeln af gammal gles tall utan föryngring. Längst i norr utgöres bestånden af ungtall i någorlunda slutna bestånd, som det synes uppkomna efter öfvergångna skogseldar. Mot södra delen af skogen försvinner tallen och ersättes då af gran i gamla bestånd. Denna gran är dock icke primär utan återstoden af ett blandskogsbestånd, där tallen genom de öfvergångna dimensionsafverkningarne blifvit utfälld.

Denna senare skogstyp karakteriserar också i hufvudsak den söder om liggande

Västbygge besparingsskog.

Bestånden äro ojämna och med få undantag af dålig växtlighet, där tallen ännu förekommer på några smärre ställen såsom beståndsbildande, exempelvis i trakten af fåbodställena Lejden samt Hållan, där densamma är gles; och förekommer här ingen eller föga föryngring.

Tibergets besparingsskog,

den minsta af dem i norra Venjan, kan i få ord betecknas såsom ett mot öster svagt och jämnt sluttande, försumpadt eller under försumpning varande magert hedland, där den ursprungliga markbetäckningen, ljung, delvis ersatts af sphagnum, carex äfvensom öfriga försumpningsväxter. Beståndet bildas af ren tall af dålig växtform, som till följd af försumpningen delvis är utdött.

**Administra-
tion.**

Interimsallmänningstyrelse, som hos sig har anställde 2 bevakare, en för norra och en för södra Venjan. Dessutom stå skogarna beträffande ingångna upplåtelse under allmän uppsikt och kontroll.

Envikens häradsallmänning.**Historik.**

Envikens häradsallmänning, 2,171.41 har produktiv skogsmark samt 346.68 har impediment äges af Svärdsjö och Envikens socknar gemensamt efter hvars och ens jordetal med undantag för Ruppjärns och Risets samt Ramsnäs skifteslag, hvilka icke hafva del i allmänningen.

För allmänningen fastställdes den 3 november 1869 hushållningsplan att gälla till 1889 och skulle enligt fastställelseresolutionen under indelningsperiodens fem första år afverkas genom beredningshuggning bjälk- och sågtimmerträd, hvilka 24 fot från marken hölle 9 decimaltum och däröfver, hvarefter afverkning af torrskog samt upprensning af vindfällan och skatar efter föregående timmerafverkning skulle äga rum till kolning. — Sedermera har revision af denna hushållningsplan verkställts och af Kungl. Domänstyrelsen den 31 augusti 1889 fastställts till efterrättelse under 20 år från 1 januari 1889; och utgör årliga ordinarie afverkningsbeloppet enligt denna plan 1,606 timmerträd att uttagas genom timmerblädning, hvarförutom genom extra afverkning skall uttagas 5,240 skadade timmerträd äfvensom vindfälld och torr skog.

Allmanningen, som bildar en regelbunden fyrsidig figur, delas genom den i öster och väster gående flottleden Vallarsån i tvenne delar.

*Allmän
beskrifning.*

Norra delen omfattar trenne i norr och söder gående, skarpt markerade höjdsträckningar, från väster till öster: Lamsberget, Torraksberget och Ickarberget. Bevuxenheten god. Det härskande trädslaget utgöres af tall i unga och medelålders bestånd ofta med inblandning af björk. I Lamberget bildas bestånden till väsentlig del af björk med inblandning af tall i medelåldriga bestånd af utmärkt växtlighet och slutenhet. Gammal skog saknas nästan. Torrskog förekommer å mindre trakter rikligt. Naturlig förnygring förefinnes i regel å de trakter som förut af timmerhygge öfvergåtts och kan densamma anses nöjaktig.

Sydväst om s. k. Björneberg, där marken är starkt stenbunden och delvis grytig, förekommer gammal timmerskog af gran och tall med inblandning af yngre och medelåldriga trädgrupper äfven af björk. I sydöstra trakten utgöres beståndet af gammal tall af synnerligt god och värdefull beskaffenhet. Mellan Stora och Lilla Björnebergen finnes en rätt stor trakt beväxt med medelåldrig vacker och växtlig tallskog. På gränsen mot Öfvertängens by ofvan Lyfsbäcken vidtager bergsbunden och grytig mark beväxt med tallskog af blandade åldrar. Någon mindre del af marken brandskadades år 1902. Äfven å dessa trakter af allmanningen gäller såsom allmänligt omdöme beträffande skogsförnygringen att densamma är nöjaktig, men torde dock kraftig markberedning vid inträffande fröår i hög grad befrämja något tätare ungdomskogar, som för höjande af framtida afkastning synas önskliga.

Skötsel och bevakning handhafves af en allmänningsstyrelse under kontroll af skogsstaten och finnes för allmanningen reglemente af kungl. befallningshafvande i Kopparbergs län fastställt den 18 juli 1870, däraf dess 6 § tillades den 12 juli 1884 af samma myndighet. För bevakningen är en skogvaktare anställd.

*Administra-
tion.*

Svärdsjö häradsallmanning.

Historik.

Svärdsjö häradsallmanning 4,185.88 har produktiv skogsmark samt 1,905.41 har impediment eller tillsammans 6,091.29 har, förutom 603 har inägor äges af Svärdsjö och Envikens socknemän gemensamt efter hvars och ens jordetal med undantag af Ruppjärns och Risets samt Ramsnäs skifteslag, hvilka icke hafva i allmanningen del.

Den 3 november 1868 fastställdes för allmanningen hushållningsplan att gälla till 1889 och skulle enligt fastställelseresolutionen under indelningsperiodens fem första år afverkas 117,519 st. bjälkar och sågtimmerträd, dock icke af lägre dimension än 9 decimaltum 24 fot från marken, hvarefter afverkning af torrskog samt upprensning af vindfällan och skatar efter föregående timmerafverkning skulle äga rum till kolning. Genom kungl. skogsstyrelsens resolution den 4 december 1871 har emellertid denna afverkning så utsträckts att samtliga bjälk- och sågtimmerträd af ofvan angifna dimension finge uttagas äfven om beräknade antalet 117,519 skulle öfverskridas.

Utom dessa afverkningar hafva enligt innehållet i omförmälda resolution af 1868 till flottledsbyggnader såväl inom som utom allmanningen afverkats betydande kvantiteter, bland annat enligt allmanningens styrelseprotokoll den 12 september 1871 15,000 träd intill 7 v. t. 40 fot från marken förutom virke, som skadats genom öfvergångna skogseldar.

Den 30 december 1889 fastställdes af kungl. domänstyrelsen en upprättad ny hushållningsplan för allmanningen att gälla 20 år från 1 januari 1889, därvid skogsbrukssättet ändrades från förut tillämpad timmerblädning till trakthuggning. Enligt den sålunda fastställda hushållningsplanen utgör årliga ordinarie afverkningsbeloppet från allmanningen i 7 indelade afverkningsblock sammanlagdt 3,900.9 kbm., hvarförutom under indelningsperioden genom extra afverkning finge uttagas 6,791 kbm.

Enligt för 5-årsperioden 1889—1894 verkställd utredning öfver afverkningar och skogsodlingar jämförda med bestämmelserna i fastställd hushållningsplan har under denna tiden öfverafverkning ägt rum af 2,350.5 kbm. förutom 1,227 st. timmerträd utan angifven kubikmassa samt föreskrifna kulturer eftersatts för beräknade 2,526.50 kr. På grund häraf har emellertid vidräkningar ägt rum så att missförhållandena i detta afseende delvis rättats.

I blocket. Bestånden bildas i allmänhet af gammal gran med någon inblandning af tall, genom föregående blädningar utglesnade och luckiga bestånd. Ungskogsbestånd förekomma i östra delen af blocket i blandning med björk och något asp äfvensom å skogsodlade hyggen, och äro dessa i allmänhet vackra. Å blocket hafva skogsodlingar följt afverkningarna så att samtliga hyggen vid besiktningen befunnits skogsodlade.

II blocket. Här anmärkes att 13 årshyggen å hyggesföljden B skogsodlats, 9 å hyggesföljden C och A hvarför å dessa återstå 4 hyggen å hvardera såsom saknande återväxt. 7 årshyggen hafva kvarlämnats oafverkade såsom ersättning för de betydande rensningshuggningarna af vindfällan och torrskog, hvilka måste företagas öfverallt inom perioden. Härigenom har skogstillgången nedgått betydligt utöfver uppskattad kubikmassa, hvarjämte äfven skogsbestånden utglesnats. Vid en blifvande revision torde tillbörlig uppmärksamhet å dessa förhållanden fästas samt årsafverkningen minskas, där så kräfvades nödigt.

III blocket. Bestånden lika med å 1:a blocket. Växtligheten i allmänhet dålig, af periodens årshyggen äro de 9 första skogsodlade, hvaraf resultatet är medelmåttigt eller därunder, beroende på markens beskaffenhet.

IV blocket. Hyggesföljderna A och B.

Det härskande trädslaget utgöres af gran i gamla bestånd med någon inblandning af tall. Rena tallbestånd förekomma i mindre utsträckning. Granbestånden medelslutna eller därunder och af degenererad typ. Västra delen af blocket är beväxt med medelålders tall i god växtlighet och slutenhet, dessutom något gran med inblandning af löf. Af indelningsperiodens årshyggen äro 13 st. afverkade, men intet skogsodlat.

V blocket. Skogen bildas af öfvervägande gran med något tall i gamla och glesa bestånd. Skogstyp lika med å föregående block. — Af indelningsperiodens årshyggen äro 13 afverkade samt de 6 första skogsodlade. De verkställda skogsodlingarna hafva icke så väl lyckats, hvilket torde kunna tillskrifvas markens inom hyggena sidländta och syrliga läge.

VI blocket. På gränsen mot Gäfleborgs län förekommer inom detta block en stor trakt beväxt med tallungskog med någon inblandning af asp. Den äldre skogen utgöres öfvervägande af gles tall. Å inre trakter förekommer god föryngring. Å hyggesföljden A omfattar skogsodlingen nu 13 år och följer således föreskrifterna uti gällande hus-

hållningsplan. Inom hyggesföljden B undergår marken nu rensning och beredning för sådd nästa vår.

VII blocket. Äfven härstädes hafva afverkningarna omfattat något olika kubikmassa än hushållningsplanen föreskrifver, hvarjämte föryng-ring saknas å vissa trakter. Bevuxenheten omväxlande tall och gran med någon inblandning af löfskog. Markläget kuperadt men skogs-jorden i allmänhet god och växtlig.

Det synes hufvudsakligast vara under senare tider som någon större omvårdnad ägnats åt dessa betydande och värdefulla skogsmarker, som nu ytterligare kräfva arbete för att kunna frambringa ökad afkastning.

Administrationn är densamma som för Envikens häradsallmänning.

Bil. 15.

**Transumt af Konungens befallningshafvandes i Kopparbergs län
femårsberättelse för åren 1901—1905.**

Förutom de i föregående femårsberättelser omnämnda sockenallmänningar eller *besparingsskogar* äro att omförmåla de på senare tider tillkomna dylika skogar inom Vänjans socken. Sedan nämligen genom nådigt bref den 8 juni 1894 förklarats, att, därest från skifteslag inom denna socken en tredjedel af skifteslagets hela afrösningsjord efter uppskattning aflämnades lagligen utbruten till en under allmän vård ställd och i ett sammanhang belägen besparingsskog, jordägarne inom sådant skifteslag skulle äga att, såvidt annans rätt därigenom icke förnärmades, och därest icke genom lag annorlunda vore eller blefve bestämdt, fritt förfoga öfver återstående två tredjedelar af afrösningsjorden med därå växande skog, hafva jordägarne i åtskilliga skifteslag till besparingsskog öfverlämnat för sådant ändamål utbrutna delar af skifteslagens afrösningsjord. I anledning häraf har Kungl. Domänstyrelsen, med tillämpning af 14 § 2 mom. af gällande instruktion för skogsstaten af den 29 november 1889 och nådiga brefvet den 9 november 1861 angående Vänjans sockens skogsafvittring, genom särskilda beslut förordnat jägmästaren i Österdalarnes revir att taga flera skogsområden, såsom lagligen utbrutna besparingsskogar under uppsikt och kontroll, nämligen den 16 november 1896 Kjettbo och Landbobyngs besparingsskogar, den 25 januari 1904 Gäfvunda besparingsskog, den 31 maj samma år Finngrufvans besparingsskog, den 2 augusti 1904 Johannisholms bruks skifteslags besparingsskog och den 26 maj 1905 Öje byamäns besparingsskog. Flera skogsområden hafva till besparingsskogar utbrutits, men icke förr än efter femårsperiodens utgång blifvit såsom dylika ställda under allmän uppsikt.

Om *besparingsskogarnas* inom länet *tillstånd* har, i anledning af

väckt fråga om ändrade lagbestämmelser rörande dylika skogar, undersökning blifvit under perioden verkställd genom Kungl. Domänstyrelsens försorg. De öfver denna undersökning upprättade instrument utvisa hufvudsakligen följande.

Orsa sockens besparingsskog, bildad enligt bestämmelserna i nådiga brefvet den 19 september 1879, innehåller 69,258.66 hektar, däraf 28,356.79 hektar inom Orsa socken och 40,901.87 hektar inom Hamra kapellag af Gäfleborgs län. Enligt under utarbetning varande förslag till skogshushållningsplan för skogen utgöres häraf 52,468.79 hektar af skogbeväxt mark, 1,142.10 hektar af kalmark samt återstoden impedimenter. Skogen är indelad i 76 block, hvilka till sina gränser bestämts med hänsyn till läge och virkestillgång vid den uppskattning för försäljning, som i slutet af 1880-talet å skogen verkställdes.

Från samtliga dessa block hafva virkesförsäljningar en eller flera gånger skett efter i hufvudsak följande grunder. Å de block, som hafva sitt läge i Voxna älfs ådal (nr:is 1—7, 9, 52, 54 och 56) äro försålda alla träd, som fem fot från marken hålla 13 eng. tum och däröfver samt å öfriga block alla träd, som vid samma mätningshöjd hålla 14 eng. tum och däröfver med undantag för blocket n:o 75, inom hvilket besparing af gröfre dimensioner för socknens möjliga behof finnes gjord. Sedermera hafva å blocken nr:is 1—6, 8, 9, 36—38, 41, 42, 45, 46, 48, 51—56, 58—70, 72—76 rensningshuggning af skadade, undertryckta, ej tillväxande samt torra träd verkställts intill 9 eng. tum vid brösthöjd för tall, 10 eng. tum för gran samt 11 eng. tum för torrträd. Från skogens utbrytning, den 20 mars 1884, till och med 1903 års utgång hade afverkats genom förstnämnda dimensionsafverkning intill 13 eng. tum vid brösthöjd 357,131 och intill 14 eng. tum 1,807,032 träd samt genom rensningshuggning 571,638 träd, eller tillsammans 2,735,801 växande träd samt därjämte 413,141 torra träd från och med 11 tum vid brösthöjd eller på hela besparingsskogen 3,148,942 stammar.

Om flera af blocken anmärkes, att afverkningarna synas i allmänhet för hårdt förda. Genom den af afverkningarna åstadkomna glesställningen hafva stormar och insekthärjningar så godt som totalt ramponerat granbestånden, hvilka, hvad ståndskogen beträffar, voro nästan torra. Föryngring uppgifves i allmänhet icke nöjaktig. Om ett och annat block fälles dock omdömet, att tillståndet i allmänhet varit godt och naturliga föryngringen nöjaktig.

Denna besparingsskog har under perioden, nämligen i Juni 1905, besökts af Generaldirektören och Chefen för Domänstyrelsen, hvilken

i protokollet öfver sin ämbetsresa om skogen bekräftar förut anförda allmänna omdöme. Han yttrar nämligen:

»Granbestånden voro i allmänhet genom de öfvergångna dimensionsafverkningarna och därefter företagna s. k. rensningshuggningarna ramponerade, hvarjämte grantorka i myckenhet förekom. Inom de rena tallbestånden hade afverkningarna likaledes förts så hårdt, att nödiga fröträd för föryngring icke alltid förefanns, hvarför kraftiga åtgärder omedelbart erfordrades för ändring af nu rådande förhållanden, såväl genom markberedning, direkta kulturer och torrläggning af under försumpning varande skogsmark, som genom tillvaratagande af öfverallt kvarliggande affall äfvensom förefintlig torrskog, hvarför emellertid den nu befintliga bevakarepersonalen vore allt för otillräcklig.»

Af *Ålfadalens sockens besparingsskog*, som enligt nådiga brevet den 3 september 1885 afsatts och innehåller sammanlagdt 54,191.50 hektar, utgör 41,187.25 hektar ren skogsmark. Denna skog är förlagd på tre skilda ställen. Efter läget benämnas de olika delarna Östra besparingsskogen, Västra besparingsskogen och Tvåråbergsskogen. Vid år 1888 verkställd uppskattning och värdering af timmertillgången indelades besparingsskogen i 67 afverknings- eller försäljningsblock med tillsammans 1,557,700 träd 13 eng. tum vid brösthöjd och däröfver med ett beräknadt nettovärde af 6,051,670 kronor. Samtliga dessa block, med undantag af nr 44, 48 och 49 med därå uppskattade träd af nämnda dimensioner, eller 1,536,465 träd, hafva af länsstyrelsen försålts för 6,070,467 kronor. Sedermera hafva efter s. k. rensningshuggningar försålts 576,459 träd under 13 eng. tum vid brösthöjd, 74,354 timmerdugliga torrfuror, 249,470 andra torra träd, 16,528 timmerdugliga vindfällen och 199,078 kubikmeter kol- och pappersved, för ett sammanlagdt belopp af 325,928 kronor 54 öre, hvarjämte mindre underhandsförsäljningar, hufvudsakligen af vindfällen och torrskog, verkstälts med en sammanlagd försäljningssumma af 48,871 kronor 29 öre. Försäljningssumman för samtliga afverkningar uppgår sålunda till sammanlagdt 6,445,266 kronor 83 öre.

Å Tvåråbergsskogen, omfattande blocken n:o 1—9, utgöras bestånden nästan uteslutande af tall i gamla, men därjämte afven i unga bestånd. Medelåldersbestånd äro däremot mindre representerade. Slutenheten är såväl inom yngre som äldre bestånden god, om ock något växlande.

Västra besparingsskogen, omfattande blocken nr 10—53, utgör den största sammanhängande komplexen. Marken utgöres till öfvervägande del af mer eller mindre kuperadt, stembundet hedland med skogsbestånd af tall. Endast väster om Vanån (blocken nr 19—24) samt i sko-

gens sydöstra del (blocken nr 29, 31) förekommer gran såsom bildande rena bestånd af någon betydelse. Skogsbeståndens slutenhetsgrad är mycket växlande; bestånd finnas alltifrån fullslutna till sådana, hvilka genom afverkningarna förvandlats till för föryngring för närvarande icke mottagliga kalmarker. Särskildt hvad trakten väster om Vanån beträffar, hafva afverkningarna till den lägre dimensionen utförts på ett för föryngringen ofördelaktigt sätt. Här befintliga granbestånd, som hafva en icke obetydlig utsträckning, äro genom de öfvergångna afverkningarna så godt som spolierade. Den företagna försäljningen af alla timmerträd på en gång och i allt för stor utsträckning har beröfvat skogen alla gröfre träd, hvarjämte ingen hänsyn tagits till förhållanden, som utöfva inflytande på beståndsvården och på möjlighet att sedermera fördelaktigt afyttra äfven mindre virkessortiment, hvilka på grund af avslutad tillväxt eller skada böra borttagas. Men dessutom hafva ytterligare företagna s. k. rensnings- och beredningshuggningar än mera skadat och utglesnat bestånden, inom hvilka inga afsevärda arbeten till främjande af återväxt blifvit utförda. Då sålunda ingen hänsyn tagits till uthållig timmerafkastning från dessa skogar, hvilka genom både sitt läge och skogsmarkens beskaffenhet härtill varit i synnerligt hög grad ägnade, samt äfven försäljning af andra skogseffekter företagits i stor utsträckning, är uppenbart att öfverafverkning här föreligger.

Östra besparingsskogen omfattar blocken nr 54—67, af hvilka de fyra första äro belägna på östra sidan af Rotälfven och de öfriga å västra sidan. Å blocken öster om Rotälfven bildas bestånden i allmänhet af gammal tall, i de nedre lägena äfven medelålders med slutenheten växlande från medelmåttig till mycket gles. I höjdlägena hafva afverkningarna utförts så hårdt, att marken i det närmaste kallagts, och nödiga betingelser för naturlig föryngring saknas. De afverkade bestånden synas här hafva varit mycket grofstammiga, hvadan det nuvarande tillståndet torde till största delen vara att tillskrifva de först öfvergångna dimensionsafverkningarna. Den å västra sidan af Rotälfven belägna delen af skogen med undantag af block 58, beläget å näset mellan Rotälfven och Aspvasslan samt bevuxet med yngre och medelålders tall af i allmänhet nöjaktig slutenhet, bildar en tämligen skarp ostlutning. Bestånden bildas här af dels tall dels ren gran. Inom båda äro afverkningarna hårdt utförda, och framgår med all tydlighet, att de här verkställda s. k. föryngringshuggningarna endast varit en afverkning med nedsatt dimension. Härtill kommer att efter afverkningarna inträffad torka inom granbestånden orsakat, att icke obetydliga kalmarker nu äro till finnandes.

Särna besparingsskog, tillkommen enligt nådiga brevet den 27 juni 1879, utgör en tredjedel af socknens hela skogsanslag och innehåller 29,619.30 hektar skogsmark, 12,840.50 hektar berg och myrar samt 1,882.70 hektar vatten eller tillhopa 44,342.50 hektar. Skogen är indelad i 39 försäljningslotter eller block; och har såsom grund för denna indelning lagts markens lutningsförhållanden till förefintliga flottleder. För försäljning har därjämte värdering af skogen ägt rum, därvid uppräknats å de särskilda blocken alla träd, som fem fot från marken hålla 13 engelska tum i diameter. Denna uppräkning har upptagit 746,490 friska och 77,522 skadade träd af tall samt 96,899 friska och 9,411 skadade träd af gran, tillhopa 930,322 träd. Enligt nådigt tillstånd har år 1892 afverkningsrätten till omförmälda minimidimension under tio år upplåtits å blocken nr 18, 23, 24 och 35 samt år 1893 under tolf år afverkningsrätten till enahanda minimidimension å öfriga block. Sedermera har efter öfverenskommelse med vederbörande köpare minimidimensionen för en del block nedsatts till $12\frac{3}{4}$ tum mot det att från dessa block endast en afverkning finge företagas och skogen sålunda efter en enda drifning återlämnades till socknens fria disposition. Från en del mera välbelägna block hafva vid dessa afverkningsupplåtelser torrskogen undantagits för att under hand försäljas till husbehof åt enskilda personer inom socknen.

I stort sedt kan besparingsskogen, som omfattar en enda sammanhängande skogstrakt, efter sin västra gräns stötande intill Fuluälven, delas uti tvenne olikartade områden, det norra och det södra. Norra delen eller högländsområdet upptages af i nordväst och sydost gående åsar, hvilkas höjd öfver hafvet uppgår ända till 765 meter, och där emellan liggande myrsträckningar. Detta högländsområde omfattar blocken nr 1—16, 38 och 39, i allmänhet med gles bevuxenhet af gammal tall. Södra delen innehåller någon blandning af gran. Skogen anses utgöra det allra största och värdefullaste samt bäst belägna skogsområdet inom socknen.

För förvaltningen af *Svärdsjö och Envikens socknars allmänningar*, som innehålla, den förra 4,185.88 hektar produktiv skogsmark och 1,905.41 hektar impediment eller tillhopa 6,091.29 hektar förutom 603 hektar inägor, och Envikens häradsallmänning 2,171.41 hektar produktiv skogsmark samt 346.68 hektar impediment, tillhopa 2,518.09 hektar, blefvo hushållningsplaner den 3 november 1868 fastställda att gälla till år 1889. Sistnämnda år fastställdes af Kungl. Domänstyrelsen nya hushållningsplaner till efterrättelse under 20 år från 1 januari 1889. Enligt dessa planer utgör å Svärdsjö sockens allmänning, indelad till trakt-

huggning i sju afverkningsblock, årliga ordinarie afverkningsbeloppet sammanlagdt 3,900.9 kubikmeter, hvarjämte under indelningsperioden genom extra afverkning finge uttagas 6,791 kubikmeter. Å Envikens sockens allmänning utgör årliga ordinarie afverkningsbeloppet 1,606 timmerträd att uttagas genom timmerblädning, hvarförutom genom extra afverkning skulle uttagas 5,240 skadade timmerträd äfvensom vindfällad och torr skog. Å dessa skogar anses skogsföryngringen i allmänhet vara nöjaktig, men ytterligare arbeten nödiga för att å dessa värdefulla skogsmarker frambringa ökad afkastning.

Lima och Transtrands socknars allmänningar, som enligt nådiga brefvet den 8 april 1870 äro bildade genom afsättning af en tredjedel af socknarnas skogsanslag, innehålla, Lima sockens 47,714.06 hektar, däraf 31,629.42 hektar produktiv skogsmark och Transtrands sockens 24,861.08 hektar. Hvardera skogen är indelad i fyra afverkningsblock. Genom offentlig auktion inför Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande den 16 mars 1872 försålles afverkningsrätten å skogarna under en tid af femtio år af träd, som 17—20 fot från marken hålla 8 decimaltum i diameter och inflöt genom denna försäljning från Limaallmänningen 838,000 kronor och från Transtrands sockens allmänning 1,629,000 kronor.

Lima besparingsskogs block n:o 1, som är skildt från de öfriga, i ett sammanhang belägna blocken, ligger i socknens nordvästra del med Transtrands socken i norr och Norge i väster. Detta block om 4,393.91 hektar har till allra största delen tall i unga och medelåldriga bestånd, någon gång äfven af gammal skog. Granen förekommer ytterst sparsamt. Bestånden äro i blockets nordvästra del fullslutna. I östligaste delen förekomma kalmarker, uppkomna efter öfvergångna skogseldar. Växtligheten är i allmänhet god med undantag för de högsta lägena. Blocket n:o 2, som gränsar mot Värmlands län och omfattar den nordvästra delen af de i ett sammanhang belägna 2:dra, 3:dje och 4:de blocken, innehåller 14,598.86 hektar. Denna trakt anses såsom besparingsskogens växtligaste skogsjord. Bestånd af värdefull gran med inblandning af tall omväxla med vackra och växtliga tallbestånd. Inom granskogsbältet företagen dimensionsafverkning har dock orsakat inträdande grantorka dels gruppvis, dels å enstaka stammar. Blocket n:o 3, beläget öster och sydost om andra blocket, innehåller 8,093.93 hektar skogsmark. Skogsbestånden, som å blocket mestadels bildas af tall, äro mycket ojämna, ofta luckiga och glesa. Unga och medelålders bestånd med god slutenhet, uppkomna efter kalhuggning, förekomma dock å en del trakter. Blocket n:o 4 innehåller 4,542.72 hektar och utgör besparingsskogens sydvästra del

mot Värmlands län. Skogsbestånden bildas mestadels af tall och dessutom af tall och gran af i allmänhet medelåldriga och yngre fullslutna bestånd.

*Transtrands besparingskog*s 1:sta block, som är beläget väster om Fuluälven i socknens norra del och i areal innehåller 4,074.09 hektar, har delvis varit underkastad afverkning tvenne gånger, därvid alla träd till kontraktsevenliga dimensioner borthuggits. Växtligheten inom kvarvarande bestånd anses mycket god. Stora trakter förekomma med fullsluten 80 à 100-årig tallskog. Andra områden utgöra försumpade marker bevuxna med gran af föga värde och med svag växtlighet. Återväxt anses icke kunna påräknas, därest icke kraftiga åtgärder vidtagas för att minska försumpningen och befordra naturlig föryngring. Andra blocket är beläget i socknens norra och östligaste del emot Särna och Älfdalens socknar. Det omfattar en areal af 4,399.17 hektar produktiv mark. Skogsbestånden bildas mestadels af ung och medelålders tall i fullslutna bestånd. Till en del är blocket beväxt med gran i gamla och yngre bestånd af växlande slutenhet. Söder om detta block äro tredje och fjärde blocken belägna, det förra om 3,630.86 hektar och det senare om 569.90 hektar produktiv mark. Blocken äro i stort sedt beväxta med gammal och medelåldrig gran i ganska jämna bestånd. Däremot har tallen genom öfvergångna dimensionsafverkningar uthuggits. Betydliga arealer, beväxta med mycket gles gran med afslutad tillväxt, äro närmast att hänföra till kalmarker, där föryngring icke utan kultur torde vara att påräkna.

Af besparingskogarna inom *Vänjans socken* är *Kjettbo besparingskog* den största och innehåller i areal 6,781 tunnland 10 kappland, däraf 5,480 tunnland 31 kappland skogsmark. I sydöstra delen af skogen, där den största sammanhängande skogsmarken förekommer, är densamma dels försumpad dels under försumpning, och uppskattas denna trakt till omkring 1,000 tunnland. Bestånden bildas här af gammal skog af ren gran, tall och gran i blandning samt ren tall. Granen är i allmänhet oväxtlig samt tallen, där den förekommer i rena bestånd, på stora sträckor redan utdöd. I öfrigt består skogen af ett i allmänhet jämnt och af i norr och söder gående myrsträckningar sönderskuret land, mer eller mindre stenbundet samt beväxt med gammal medelsluten eller gles skog af tall, någon gång i blandning med gran samt utan föryngring. Ung och medelålders skog förekommer på några holmar i norra delen af skogen. *Landbobyngs besparingskog* omfattar en sammanlagd areal af 2,285 tunnland 11 kappland. Östra delen, upptagande ungefärligen halfva skogens areal, utgöres af ljungbeväxt, kuperad tallhed,

beväxt med mestadels ung och något medelålders tall med spridda öfverståndare. Bestånden äro ojäma, alltifrån fullslutna till glesa. Föryngringen anses i allmänhet nöjaktig. Mellersta delen af skogen utgöres af ett af myrar sönderskuret bälte, beväxt med dels gammal tall och något gran, dels gammal gran utan föryngring. Marken i de egentliga granbestånden är vattensjuk på grund af ofvanför liggande myrar. Längst i väster öfvergår marken till hedland, beväxt med omväxlande medelålders, jämnslutna och äldre, glesa bestånd af tall med ojämn föryngring. Gäfvunda besparingsskog är, enligt nådigt medgifvande den 20 juni 1900, förlagd i två skiften, det ena omfattande Myckelåsens fäbodeskog samt det andra en del af skifteslagets utskog, och innehåller sammanlagdt 1,343.79 hektar. Å det förra skiftet utgöres östra hälften hufvudsakligen af ett jämnt, något stenbundet hedland, beväxt med ung och medelålders tall i jämna och slutna bestånd. Å norra delen af skogen förekomma icke obetydliga försumpningar, där bestånden bildas af gammal, mycket gles tall med ingen eller obetydlig föryngring. Västra hälften af skogen företer en del olikheter. Kuperade, ljungbeväxta tallhedar omväxla med jämnare lägen, bevuxna dels med tall, dels med gran, blandad med tall. Bestånden äro här medelåldriga eller icke allt för gamla samt i allmänhet af nöjaktig slutenhet. Undantag härifrån finnas å mindre trakter af hedlandstyp, där bestånden genom öfvergångna dimensionsafverkningar blifvit för mycket utglesnade. Å den till utskogen förlagda delen af besparingsskogen bildas bestånden af medelålders eller gammal tall i medelslutna eller glesa bestånd med obetydlig föryngring. *Finngrufvans besparingsskog* omfattar en areal af 600.22 hektar skogsmark och 36.06 hektar impedimenter eller tillsammans 636.28 hektar. Marken, som bildar en svag ostlutning mot Vanån, är i västra delen något kuperad samt öfvergår i öster till ett jämnt, torrt hedland. Bestånden, som äro medelåldriga, bildas mestadels af ren tall samt dessutom af gran med blandning af tall i västra delen af skogen, där äfven mindre bestånd af enbart gran förefinnas. Slutenhetsgraden anses vara god. Den till *Johannisholms* bruks skifteslag hörande *besparings-skogen*, utgörande en areal af 2,271 tunnland 9 kappland skogsmark, 153 tunnland 6 kappland myrslog, 192 tunnland 30 kappland berg och mossar samt 322 tunnland 7 kappland vatten eller tillsammans 2,939 tunnland 20 kappland, gränsar i norr till Mora socken och är belägen på båda sidor om Vänjansjön. Trakten öster om sjön utgöres af god skogsmark, beväxt med medelålders tall i slutna bestånd af god växtlighet, uppkomna efter trakthuggning under förra hälften af 1800-talet. Af trakten väster om sjön är östra delen närmast att jämföra med den

öster om sjön belägna, hvaremot västligaste tredjedelen utgöres af mager tallhed, beväxt med ung och medelålders tallskog med spridda öfverståndare af tall. Slutnheten är i allmänhet nöjaktig, men något ojämn. Mellanliggande trakten, omfattande omkring 340 tunnland, utgöres af ett flackt, mot norr svagt lutande, försumpadt land, beväxt med gammal, till största delen numera utdöd tallskog. Någon för yngning förekommer här icke och är utan föregående torrläggning och kultur omöjliggjord. *Öje byamäns besparingsskog* slutligen innehåller i areal 27.27 hektar och i uppskattning 1.3364 hektar och utgör en i ett sammanhang belägen, från byamännens skogsmark under litt. F i Vänjans socken utbruten skogsmark, å karta öfver samma skogsmark betecknad med litt. B.

Angående förvaltningen af besparingsskogarna gäller fortfarande hvad i föregående femårsberättelser omförmäls om då befintliga skogar af detta slag. De nytillkomna besparingsskogarna inom Vänjans socken stå, såsom redan antydts, under skogsstatens omedelbara tillsyn och uppsikt.

Af de *hushållningsåtgärder*, som å *besparingsskogarna* under perioden vidtagits, märkas i första rummet arbetena för upprättandet af hushållningsplaner för Orsa och Älfdalens socknars besparingsskogar. Dessa arbeten, som redan under föregående femårsperioder fortgått, hafva under nu ifrågavarande period afslutats, i det vederbörande förrättningsmän till Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande öfverlämnat af dem uppgjorda hushållningsplaner, för Älfdalens sockens besparingsskog den 30 november 1903 och för Orsa sockens besparingsskog den 7 februari 1904. Ärendena hafva af Länsstyrelsen öfverlämnats till Eders Kungl. Maj:ts nådiga afgörande. Före periodens utgång hafva emellertid hushållningsplanerna icke blifvit till efterrättelse fastställda.

Å Orsa sockens besparingsskog har vidare företagits utstämpling af torrskog samt tillvaratagits vindfällan, toppar o. d. äfvensom verkstälts kolning, allt för befrämjande af den naturliga återväxten. Bäckrensning och dikning har jämväl ägt rum dels till förekommande och hämmande af försumpning, dels ock för utvidgande af redan befintlig skogsmark. Nyttan häraf uppgifves redan vara synbar genom den bättre tillväxt omgifvande skogsbestånd kan uppvisa. Sammanlagda längden af upptagna diken utgör 291 kilometer med en kubikmassa af 51,059 kubikmeter, däraf 46,014 kubikmeter dy och 5,045 kubikmeter sten och grus. Samtidigt har upprepats 4,275 kilometer bäckar. Kostnaden för samtliga dessa arbeten uppgår till 16,590 kronor 78 öre. Å skogen hafva under perioden uppstått elfva tillbud till skogseldar, men dessa hafva till följd af det väl ordnade brandväsendet, för hvilket Länsstyrelsen i .

senaste femårsberättelsen lämnade redogörelse, kunnat hämmas innan större skada uppstått. Skogen har i allmänhet varit befriad från större stormskada. Däremot har, i början af perioden, barkborren uppträdt rätt hotande. Genom företagen fällning och barkning af angripna bestånd har dock nämnda insekts härjning i stort förekommit. Det för skogens bevakning anlagda telefonnätet har under perioden fullbordats medelst anläggandet af telefonledningar till en längd af 79 kilometer, hvarigenom telefonförbindelse finnes till samtliga byar och lägenheter å skogen.

Bland kulturåtgärder å Älfdalens sockens besparingsskog förtjäna särskildt antecknas, hurusom å flera block för en kostnad af omkring 4,000 kronor verkstälts utdikning af försumpad skogsmark. Af utdikningarna uppgifves nyttan redan vara märkbar, i det att en ungskog, som på dessa trakter före dikningen visade ringa eller ingen växtkraft, efter dikningen skjutit långa och kraftiga årsskott. Skogsfrösädd har från och med år 1903 årligen med framgång företagits å skilda block; dock inskränktes frösädden under periodens sista år i afbidan på hushållningsplanens tillämpning. För skogens lättare bevakande har från landsvägen emellan Älfdalens kyrkoby och Åsens by pågått anläggning af körväg, som utgår ett stycke söder om sistnämnda by och går västerut öfver Carlsarfvets skogsmarker genom Sälens och Okbodarnes fåbodar fram genom besparingsskogen, genom hvilken vägen är ämnad att fortsättas västerut fram emot Transtrands sockengräns. Stormskador af afsevärd betydelse hafva icke under perioden förekommit, och icke heller hafva skogseldar härjat å skogen, med ett undantag när. Den 13 juli 1904 utbröt nämligen å skogens 1:sta block eld, som under ett dygn skadade omkring 400 tunnland, beväxta med dels gammal dels yngre barrskog. Stor fara för eldskada å skogen förelåg dock midsommartiden år 1902. Midsommardagen samma år upptäcktes nämligen eld inom Älfdalens kronopark invid gränsen till besparingsskogens 1:sta bevakningsområde, men oaktadt denna eld rasade med sådan styrka och vann sådan utbredning, att militärhandräckning erfordrades för dess hämmande, kunde dess spridning in på besparingsskogen förhindras. Härvid befanns den på besparingsskogens bekostnad nyanlagda vägen emellan Aspödalens flöttningsstation och timmerstationen Kronoborg vara af stor nytta, då å densamma såväl släckningsmanskap som för släckningen erforderliga materialier och lifsförnödenheter fort kunde föras till brandstället. För brandväsendet å skogen hafva brandtornsbyggnader verkstälts vid det s. k. Marieberg inom 2:dra bevakningsområdet.

Såsom redan förut omförmälts, hade afverkningsrätten till timmerskogen å Särna sockens besparingsskog försålts å viss tid, som först

under periodens sista år gick till ända. Af sådan anledning har icke heller under denna period kunnat å skogen företagas på flera ställen erforderliga rensningshuggningar eller i nämnvärd grad vidtagas andra åtgärder i skogsskötselns intresse. Å de block, å hvilka socknemännen vid försäljningen förbehållit sig rätten till torrskogen, har dock afverkning af dylik skog planmässigt företagits. Äfven å några andra block har dylik afverkning för försäljning åt enskilda förekommit, likväl icke af andra torrträäd än sådana, hvilka i anseende till dimensionen utan tvifvel tillhört jordägarne. Å öfriga block hafva några åtgärder för egentlig skogsvård icke förekommit. Då afverkningarna företagits genom s. k. blädning, hafva efter dem icke uppstått större luckor, och på de allra flesta ställen, där skogen genom afverkningarna blifvit utglesnad, lærer finnas en rik återväxt, hvadan särskilda kulturåtgärder där icke ansetts erforderliga. Genom kommunalstämmans beslut har emellertid under år 1905 lämnats skogstjänsteman i uppdrag att verkställa fullständig skogsindelning å besparingsskogen, hvilken förrättning skall vara afslutad före den 1 juli 1908. — Å denna besparingsskog hafva under perioden förekommit två skogseldar under hetaste delen af 1901 års sommar, hvarigenom all skog på ett område af 11.8 hektar förstördes. I början af november 1902 hemsöktes skogen af en orkanlik storm, som kullvräkte träd här och hvar å hela skogen.

Beträffande *skogsmedelsfonderna*, om hvilkas tillkomst fullständig redogörelse lämnats i föregående femårsberättelser, får Länsstyrelsen här nedan omförmåla de förändringar, som under perioden med dem ägt rum. Angående användningen af skogsmedelsfondernas ränteafkastning inhämtas väl af statistiska centralbyråns årsberättelser åtskilliga upplysningar, men har Länsstyrelsen dock ansett sig här böra, i likhet med hvad i senaste femårsberättelser ägt rum, meddela från vederbörande kommuner infortrade mera detaljerade uppgifter, oaktadt desamma vid granskning befunnits såväl ofullständiga som ock i vissa afseenden stridande mot de uppgifter, som af statistiska centralbyrån lämnats.

Vänjans sockens skogsmedelsfond, som vid periodens början besteg sig till 228,764 kronor 46 öre, ägde vid periodens slut en behållning af 236,742 kronor 99 öre och har alltså under perioden ökats med 7,978 kronor 53 öre. Denna behållning var bokförd sålunda:

Kassabehållning och inventarier.....	22: 82
Obligationer	124,400: —
Depositioner i bank	110,120: —
Innestående å giroräkning i bank	2,200: 17

Kronor 236,742: 99

Den del af fondens räntemedel, som af socknemännen disponerats, lärer hafva användts till följande ändamål:

År	Kronoutskylder	Till skolorna	Till prästerskapet	Underhåll af vägar och broar samt aflöning åt soldater	Till bestridande af åbo delning	Odlingshjälp	Bevakning af skogarna	Summa Kronor
1901	672	650	2,000	3,211	—	1,740	120	8,393
1902	672	870	2,020	673	935	1,561	1,024	7,755
1903	337	879	1,996	707	600	497	2,338	7,354
1904	120	751	2,019	188	131	1,502	2,698	7,409
1905	—	752	2,020	1,741	937	1,504	459	7,413
Summa	1,801	3,902	10,055	6,520	2,603	6,804	6,639	38,324

Behållningen af *Svärdsjö och Envikens socknars skogsmedelsfond*, som vid periodens början uppgick till 752,450 kronor 98 öre, har vid periodens slut stigit till 854,531 kronor 99 öre. Denna betydliga ökning af 102,081 kronor 1 öre är beroende på försäljning af såväl utstämplade friska träd som äfven af torr och vindfälld skog. Fondens tillgångar vid 1905 års slut voro i räkenskaperna bokförda sålunda:

Obligationer	724,898: —
Fordran af Svärdsjö socken	11,230: 47
” ” Envikens ”	2,621: 34
Å depositionsräkning i bank	23,200: —
” upp- och afskrifningsräkning i bank	5,150: —
” sparkasseräkning i bank	3,000: —
Fordran af väggkassan	700: —
” för försåldt virke	74,958: 62
Andra fordringar	24,606: 44
Kassabehållning	36: 47

Kronor 870,401: 34

hvarifrån afgår

Skuld till Svärdsjö och Envikens socknar 15,869: 35

Kronor 854,531: 99

Af fondens räntemedel uppgifvas följande belopp hafva af Svärdsjö socknemän disponerats, nämligen hvart af åren 1901 och 1912 18,689.40 kronor, år 1903 15,574.50 kronor, och hvart af åren 1904 och 1905 17,131.95 kronor eller sammanlagdt 87,217.20 kronor. Dessa belopp hafva hufvudsakligen fördelats på soldatrotarne och af rotarne användts för lön till soldaten, aflöningar till prästerskapet, till underhåll af sommarvägarne, till vägs katt och till nötboskapsafvelns förbättring, hvarefter återstoden fördelats mellan rotedelägarne. Inom Envikens socken hafva räntemedlen användts på följande sätt:

År	Till underhåll af vägar och broar	Till nybyggnad af vägar och broar	Till odlingshjälp	Summa
1901	1,161	2,070	—	3,231
1902	1,161	2,070	—	3,231
1903	574	2,005	—	2,579
1904	1,975	—	607	2,582
1905	1,975	—	607	2,582
	6,846	6,145	1,214	14,205

Särna sockens skogsmedelsfonds kapitaltillgång har under perioden icke undergått någon förändring och utgjorde sålunda vid periodens slut 2,216,832 kronor 44 öre, hvilket belopp var på följande sätt placeradt, nämligen:

Obligationer	1,539,843: —	
Å kapitalräkning i bank	60,455: 69	
Å löpande räkning i bank	334,488: 87	
Fordran af Särna socknemän	234,000: —	
Aktier i Mora Vänerens järnvägs A. B.	200,000: —	
Fastighet och inventarier.....	2,400: —	2,371,187: 56

hvarifrån afgå		
Skulder till jordägare i Särna och Idre	57,954: 50	
Understödsfonden	59,900: —	
Lånefonden	36,000: —	
Reserverade medel	480: 14	
Skuld till kassaförvaltaren	20: 48	154,355: 12

Kronor 2,216,832: 44

Af fondens ränteafkastning uppgifvas de utgifter hafva under perioden blifvit bestridda, som finnas angifna i *tabell R*.

Lima och Transtrands socknars skogsmedelsfonds kapitalbehållning, likaledes sedan senaste femårsperiod oförändrad, uppgick vid 1905 års utgång till 2,586,000 kronor. Detta fondens kapital var i räkenskaperna bokfördt sålunda:

Obligationer	2,213,528: —	
Å depositionsräkning i bank	135,000: —	
» upp- och afskrifningsräkning i bank	9,885: 06	
Olikviderade räntor	45,699: 71	
Fordringar af kommuner	302,865: 18	
Fastighet och inventarier	3,321: 53	2,710,299: 48
hvarifrån afgå för skulder till		
Socknarnas hufvudräkningar	1,840: 73	
» understödsfonder	121,553: 69	
» kyrkoherdeboställen	230: 06	
Konverteringsräkning	675: —	124,299: 48.
		Kronor 2,586,000: —

Socknarnas andelar af fondens räntemedel hafva anlåtats för de i *tabell S* angifna ändamål med däri upptagna belopp.

Orsa sockens skogsmedelsfond, hvars kapitalbehållning vid 1900 års slut utgjorde 9,647,857 kronor 61 öre, hade hufvudsakligast till följd af försäljning af skogseffekter vid periodens slut stigit till 9,666,160 kronor 25 öre, däri inberäknadt aktier i Mora—Vänerns järnvägsaktiebolag till nominellt belopp af 600,000 kronor. Tillgångarna voro vid 1905 års slut placerade på följande sätt, nämligen

I obligationer	7,686,900: —
Å depositionsräkning i bank	100,000: —
» löpande räkning i bank	312,359: 91
» upp- och afskrifningsräkning i bank	7,986: 13
Fastighet och inventarier	11,441: 50
Lån till Orsa kommun	793,936: 84
» » andra kommuner	669,906: 89
Upplupna, ej förfallna räntor	89,259: 69
Aktier i Mora—Vänerns järnvägsaktiebolag	600,000: —
Fordran af andra skogsmedelsfonder	687: 63

Kronor 10,272,478: 59.

Häriifrån afgå skulder till:

Orsa sockens hufvudräkning	358,907: 96	
Understödsfonden	176,710: 38	
Konverteringsräkning	70,700: —	606,318: 34.

Kronor 9,666,160: 25.

Om användningen af fondens räntemedel under perioden meddelas uppgifter i *tabell T*.

Älfdalens socken skogsmedelsfonds kapitaltillgång är sedan senaste femårsperioden oförändrad och uppgick vid 1905 års slut till 6,154,437 kronor 63 öre. Denna behållning bokfördes i fondens räkenskaper på följande sätt:

Obligationer	3,648,095: 55
Löpande räkning i bank	503,055: 15
Upp- och afskrifningsräkning i bank	12,506: 54
Fastighet och inventarier	7,320: 67
Lån till Älfdalens kommun	676,290: —
Upplupna, ej förfallna räntor	46,223: 97
Aktier i Mora—Vänerns järnvägsaktiebolag	500,000: —
» i Mora—Älfdalens »	1,000,000: —

Kronor 6,393,491: 88

Efter afdrag af skulder till

Älfdalens sockens hufvudräkning.....	120,935: 28	
Understödsfonden	98,831: 65	
Jordbrukslåne- och odlingsfonden	5,000: —	
Skogsutstämplingsräkningen	19,287: 32	239,054: 25

Kronor 6,154,437: 63

Om de belopp, som af skogsmedelsfondens ränteafkastning under perioden användts till skilda ändamål, meddelas upplysning i *tabell T*.

I denna tabell, liksom i de här ofvan lämnade uppgifter om användningen af räntan af Lima och Transtrands socknars och Särna sockens skogsmedelsfond, äro icke upptagna de belopp, som enligt Länsstyrelsens medgifvanden till befolkningens understöd vid inträffad missväxt fått utgå ur de af skogsmedelsfondernas ränteafkastningar bildade s. k. understödsfonderna, hvilka komma att i senare afdelning af berättelsen bland fromma stiftelser vidare omnämnas.

F. HOLMQUIST.

KRISTIAN WIK.

Lars Fernqvist.

Anslag till skogsväsendet och med dem bestridda utgifter.

År 1885.	D e b e t				K r e d i t			
	Balans från föregående år Netto-behållning	Anslag	Uppbörd	Utgifter	Besparing	Balans till år 1886 Netto-behållning		
Ordinarie anslag (7:de hufvudtiteln)								
<i>Bestämda anslaget:</i>								
Skogsstaten, aflöning och resepenningar ...	—	404,400	—	388,620	83	15,779	17	—
Skogsskolorna, aflöning och underhåll	—	22,800	—	22,800	—	—	—	—
Säger för bestämda anslaget	—	427,200	—	411,420	83	15,779	17	—
<i>Reservationsanslaget:</i>								
Till undersökning af vattendrag i Norrland		23,000	—	10,960	74	—	—	—
» skogsinstitutet		21,300	—	24,248	21	—	—	—
» enskilda skogsskolor	238,000 50	8,600	2,203 10	8,600	—	—	—	203,748
» kronoskogarnes förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet ...		213,900	—	259,501	65	—	—	—
Säger för reservationsanslaget	238,055 50	266,800	2,203 10	303,310	60	—	—	203,748
Summa	238,055 50	694,000	2,203 10	714,731	43	15,779	17	203,748
		934,258.60				934,258.60		

År 1890.	D e b e t						K r e d i t					
	Balans från före- gående år Netto- behållning	Anslag	Uppbörd	Brist	Utgifter	Besparing	Balans till år 1891 Netto- behållning					
Ordinarie anslag (7:de hufvudtiteln):												
<i>Bestämmt anslag:</i>												
För skogsstaten, aflöning och resepenningar	—	447,208	62 28	—	421,999 45	25,270 78	—	—				
» skogsskolorna, aflöning och underhåll	—	24,500	—	—	23,244 31	1,255 69	—	—				
Säger	—	471,708	62 28	—	445,243 76	26,526 47	—	—				
<i>Förslagsanslag:</i>												
Till ålderstillägg åt skogsstaten	—	60,000	—	12,475 34	72,475 34	—	—	—				
<i>Reservationsanslag:</i>												
Till skogsinstitutet	—	21,300	3,749 22	—	24,309 28	—	—	—				
» enskilda skogsskolor.....	53,864 01	8,600	—	—	8,600	—	86,488 62	—				
» kronoskogarnes förvaltning och befrämjande af skogs- väsendet i allmänhet	—	386,992	528 25	—	355,635 63	—	—	—				
Säger	53,864 01	416,892	4,277 47	—	388,544 86	—	86,488 62	—				
Af hufvudtitelns allmänna besparingar, vikariatsersättning	—	5,606 39	—	—	5,606 39	—	—	—				
Summa kronor	53,864 01	954,206 39	4,399 70	12,475 34	911,870 35	26,526 47	86,488 62					
		1,024,885.44				1,024,885.44						

År 1895.	D e b e t						K r e d i t					
	Balans från föregående år Netto-behållning	Anslag	Uppbörd	Brist	Utgifter	Besparing	Balans till år 1898 Netto-behållning					
Ordinarie anslag (7:de hufvudtiteln):												
<i>Bestämmt anslag:</i>												
För skogsstaten, aflöning och resepenningar	—	447,208	—	—	3 57	441,289 94	5,921 63	—	—	—	—	
» skogsskolorna, aflöning och underhåll	—	47,700	—	—	37 50	47,700 —	37 50	—	—	—	—	
Säger	—	494,908	—	—	41 07	488,989 94	5,959 13	—	—	—	—	
<i>Förslagsanslag:</i>												
Till ålderstillägg åt skogsstaten	—	84,400	—	—	—	77,545 83	6,854 17	—	—	—	—	
<i>Reservationsanslag:</i>												
Till enskilda skogsskolor		8,600	—	—	—	8,560 53	—					
» kronoskogarnes förvaltning och främjande af skogsväsendet i allmänhet	136,150 96	559,092	—	—	5,356 33	476,091 59	—			224,547 17		
Säger	136,150 96	567,692	—	—	5,356 33	484,652 12	—	—	—	224,547 17		
Extra ordinarie anslag (7:de hufvudtiteln):												
Till reglering af flottleder i Norrbottens län	5,029 65	—	—	9,421 15	32,116 75	46,567 55	—	—	—	—	—	
Summa kronor	141,180 61	1,147,000 —	—	9,421 15	37,514 15	1,097,755 44	12,813 30	—	—	224,547 17	—	
				1,335,115.91				1,335,115.91				

År 1900.	Debet						Kredit							
	Balans från föregående år Netto-behållning		Anslog	Uppbörd		Utgifter		Besparing		Balans till år 1901 Netto-behållning				
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Ordinarie anslag (9:de hufvudtiteln):														
<i>Bestämt anslag:</i>														
För skogsstaten	—	—	451,408	—	108	90	444,221	70	7,295	20	—	—		
> statens skogsläroverk	—	—	50,500	—	—	—	50,500	—	—	—	—	—		
	Säger		—	—	501,908	—	108	90	494,721	70	7,295	20	—	—
<i>Förslagsanslag:</i>														
Till ålderstillägg åt skogsstaten och skogs- institutets lärarepersonal	—	—	84,400	—	—	—	72,659	05	11,740	95	—	—		
<i>Reservationsanslag:</i>														
Till enskilda skogsundervisningen			4,800				4,800							
> kronoskogarnes förvaltning och befräm- jande af skogsväsendet i allmänhet ... }	101,604	58	1,010,892		52,742		51	1,063,634	51	101,604	58	—	—	
	Säger		101,604	58	1,015,692	—	52,742	51	1,068,434	51	101,604	58	—	—
Extra ordinarie anslag (9:de hufvudtiteln):														
Till afdikningar å kronans skogar i Norr- och Västerbottens län	12,344	49	150,000	—	—	—	77,351	28	—	—	84,993	26	—	
> reglering af flottleder i Norrbottens och Kopparbergs län	94,415	78	100,000	—	99,134	75	142,117	93	—	—	151,432	60	—	
	Säger		106,760	27	250,000	—	99,134	75	219,469	16	—	236,425	86	
Summa kronor	208,364	85	1,852,000	—	151,986	16	1,855,284	42	120,640	73	236,425	86	—	
	2,212,351.01						2,212,351.01							

År 1905. Ordinarie anslag (9:e hufvudtiteln)	D e b e t					K r e d i t				
	Balans från föregående år Netto-behållning	Anslag	Uppbörd	Utgifter	Besparing	Balans Netto-till år 1906 behållning				
<i>Bestämt anslag:</i>										
För skogsstaten	—	645,608	727 15	637,601	88	8,733	52	—	—	
» statens skogsläroverk	—	55,000	—	53,811	06	1,188	94	—	—	
Säger	—	700,608	727 15	691,412	69	9,922	46	—	—	
<i>Förslagsanslag:</i>										
Till ålderstillägg åt skogsstaten och skogs-institutets lärarpersonal	—	100,000	45 85	68,939	66	31,106	19	—	—	
<i>Reservationsanslag:</i>										
Till enskilda skogsundervisningen	880,256 19	5,600	—	5,600	—	—	—	849,371	38	
» kronoskogarnas förvaltning och befräm-jande af skogsväsendet i allmänhet ...										1,599,792
Säger	880,256 19	1,605,392	17,623 18	1,653,900	04	—	—	849,371	38	
Extra ordinarie anslag (9:de hufvudtiteln)										
Till beredande af ökade extra lärarkrafter vid skogsinstitutet	—	5,000	—	5,000	—	—	—	—	—	
» afdikningar å kronans skogar i de norr-ländska länen och i Kopparbergs län	7,927 79	150,000	169 05	150,368	04	—	—	7,728	80	
» reglering af flottleder i de norrländska länen äfvensom i Kopparbergs, Örebro och Västmanlands län	393,585 10	100,000	55,387 78	109,795	50	—	—	439,177	38	
Af förslagsanslaget till beredande af dyr-tidstillägg åt en del tjänstemän och be-tjante i jordbruksdepartementet samt där-till hörande ämbetsverk och kårer	—	55,490 67	—	55,490	67	—	—	—	—	
Säger	401,512 89	310,490 67	55,556 83	320,654 21	—	—	—	446,906	18	
Summa kronor	1,281,769 08	2,716,490 67	73,953 01	2,734,906 60	41,028 65	—	—	1,296,277 51		
		4,072,212.76				4,072,212.76				

År 1906.

Ordinarie anslag (9:de hufvudtiteln)

Bestämt anslag:

	D e b e t			K r e d i t		
	Balans från föregående år Netto-behållning	Anslag	Uppbörd	Utgifter	Besparing	Balans till år 1907 Netto-behållning
För skogsstaten	—	677,208	177 08	669,447 23	7,937 85	—
» statens skogsläroverk	—	58,800	—	56,612 60	2,187 50	—
Säger	—	736,008	177 08	726,059 73	10,125 35	—
<i>Förslagsanslag:</i>						
Till ålderstillägg åt skogsstaten och skogsinstituttets lärarpersonal	—	100,000	75	79,770 59	20,304 41	—
<i>Reservationsanslag:</i>						
Till enskilda skogsundervisningen	849,371 33	5,600	—	5,600	—	727,278 18
» kronoskogarnas förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet ...						
Säger	849,371 33	1,605,392	6,625 73	1,734,110 88	—	727,278 18
<i>Extra ordinarie anslag (9:de hufvudtiteln)</i>						
Till beredande af ökade extra lärarkrafter vid skogsinstituttet	—	5,000	—	5,000	—	—
» uppförande af en provisorisk byggnad vid skogsinstituttet	—	9,725	—	9,725	—	—
» afdikningar å kronans skogar i de norrländska länen och i Kopparbergs län	7,728 80	150,000	—	110,291 91	—	47,436 89
» reglering af flottleder i de norrländska länen äfvensom i Kopparbergs, Örebro och Västmanlands län	439,177 38	100,000	68,731 09	75,785 10	—	532,123 37
Fyllnadsaflöning för vikariatstjänstgöring...	—	2,979 17	—	2,979 17	—	—
Af förslagsanslaget till beredande af dyrtidstillägg åt en del tjänstemän och betjante i jordbruksdepartementet samt därtill hörande ämbetsverk och kårer	—	38,231 93	—	38,231 93	—	—
Säger	446,906 18	305,936 10	68,731 09	242,013 11	—	579,560 26
Summa kronor	1,296,277 51	2,747,336 10	75,608 90	2,781,954 31	30,429 76	1,306,838 44
		4,119,222.51			4,119,222.51	

År 1907.	D e b e t			K r e d i t		
	Balans från föregående år Netto-behållning	Anslag	Uppbörd	Utgifter	Besparing	Balans till år 1908 Netto-behållning
Ordinarie anslag (9:de hufvudtiteln)						
<i>Bestämmt anslag:</i>						
För skogsstaten	—	677,208	155 82	667,833 44	9,530 88	—
» statens skogsläroverk	—	58,800	—	58,283 88	516 12	—
Säger	—	736,008	155 82	726,117 82	10,046 50	—
<i>Förslagsanslag:</i>						
Till ålderstillägg åt skogsstaten och skogsinstitutets lärarpersonal	—	100,000	—	81,131 73	18,868 27	—
<i>Reservationsanslag:</i>						
Till enskilda skogsundervisningen	727,278 18	5,600	—	5,600	—	603,594 07
» kronoskogarnes förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet ...		1,824,792	2,413 43	1,950,889 54	—	
Säger	727,278 18	1,830,392	2,413 43	1,956,489 54	—	603,594 07
Extra ordinarie anslag (9:de hufvudtiteln)						
Till beredande af ökade extra lärarkrafter vid skogsinstitutet	—	7,000	—	7,000	—	—
» afdikningar å kronans skogar i de norrländska länen och i Kopparbergs län...	47,436 89	150,000	—	159,057 69	—	38,379 20
» reglering af flottleder i de norrländska länen äfvensom i Kopparbergs, Örebro och Västmanlands län	532,123 87	100,000	68,289 84	73,679 08	—	626,733 68
Af förslagsanslaget till beredande af dyrtidstillägg åt en del tjänstemän och be- tjänte i jordbruksdepartementet samt där- till hörande ämbetsverk och kärer	—	43,219 15	—	43,219 15	—	—
Säger	579,560 26	300,219 15	68,289 84	282,955 92	—	665,112 88
Summa kronor	1,306,838 44	2,966,619 15	70,858 59	3,046,694 51	28,914 77	1,268,706 90
		4,344,316.18			4,344,316.18	

År 1908.	Debet					Kredit					
	Balans från föregående år Netto-behållning	Anslag	Uppbörd	Utgifter	Besparing	Balans till år 1909 Netto-behållning					
Ordinarie anslag (9:de hufvudtiteln)											
<i>Bestämmt anslag.</i>											
För skogsstaten	—	680,108	—	1 31	677,584	87	2,524	44	—	—	
› statens skogsläroverk	—	58,800	—	—	58,487	50	312	50	—	—	
Säger	—	738,908	—	1 31	736,072	37	2,836	94	—	—	
<i>Förslagsanslag:</i>											
Till ålderstillägg åt skogsstaten och skogsinstitutets lärarpersonal	—	100,000	—	—	82,873	91	17,126	09	—	—	
Säger	—	100,000	—	—	82,873	91	17,126	09	—	—	
<i>Reservationsanslag:</i>											
Till enskilda skogsundervisningen	—	5,600	—	—	5,600	—	—	—	—	—	
› kronoskogarnas förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet ...	603,594	2,264,792	—	4,560	2,443,226	86	—	—	429,720	50	
Säger	603,594	2,270,392	—	4,560	2,448,826	86	—	—	429,720	50	
Extra ordinarie anslag (9:de hufvudtiteln)											
Af anslaget till ökade extra lärarkrafter vid skogsinstitutet	—	6,765	87	—	6,765	87	—	—	—	—	
Till affdikningar å kronans skogar i de norrländska länen och i Kopparbergs län	38,379	150,000	—	12,475	180,659	23	—	—	20,195	01	
› reglering af flottleder i de norrländska länen afvensom i Kopparbergs, Örebro och Västmanlands län	626,733	100,000	—	79,355	64,992	98	—	—	741,095	98	
Af förslagsanslaget till beredande af dyrtidstillägg åt en del tjänstemän och be-tjante i jordbruksdepartementet samt där-till hörande ämbetsverk och kårer	—	40,532	24	—	40,532	24	—	—	—	—	
Till fyllnadsafflöning för vikariatstjänstgöring	—	5,590	64	—	5,590	64	—	—	—	—	
Säger	665,112	302,888	75	91,830	298,541	01	—	—	761,290	99	
Summa kronor	1,268,706	3,412,188	75	96,392	3,566,313	65	19,963	03	1,191,011	49	
		4,777,288.17					4,777,288.17				

År 1909. Ordinarie anslag (9:de hufvudtiteln). <i>Bestämdt anslag:</i>	D e b e t					K r e d i t				
	Balans från år 1908 netto- behållning	Anslag	Uppbörd		Utgifter	Omföring af pensions- afgifter	Besparing	Balans till år 1910 netto- behållning		
<i>För skogsstaten</i>	—	1,113,500	610	55	1,091,515	} 22,392 05	1,819 14	—	—	
» statens skogsläroverk	—	89,050	—	—	87,434 86			—	—	
Säger	—	1,202,550	610	55	1,178,949 86	22,392 05	1,819 14	—	—	
<i>Förslagsanslag:</i>										
Till ålderstilllägg åt skogsstaten och skogsinstitutets lärareper- sonal	—	106,966 59	25	—	106,991 59	—	—	—	—	
Säger	—	106,966 59	25	—	106,991 59	—	—	—	—	
<i>Reservationsanslag:</i>										
Till enskilda skogsundervis- ningen	—	7,600	—	—	7,600	—	—	—	—	
» kronoskogarnas förvaltning och befrämjande af skogs- väsendet i allmänhet ..	1) 419,491 24	2,568,850	14,494 84	—	2,767,444 12	—	—	235,391 46	—	
Säger	419,491 24	2,576,450	14,494 84	—	2,775,044 12	—	—	235,391 46	—	
Extra ordinarie anslag (9:de hufvudtiteln).										
Af anslaget till ökade extra lärarekrafter vid skogsinsti- tutet	—	8,000	—	—	8,000	—	—	—	—	
Till afdikningar å kronansskogar i de norrländska länen och i Kopparbergs län	20,195 01	150,000	4,470 73	—	171,416 14	—	—	3,249 60	—	

1) Ändringen i ingående balansen från år 1908 är beroende på omföring af propriebalans kronor 10,229.26.

	D e b e t				K r e d i t			
	Balans från år 1908, netto- behållning	Anslag	Uppbörd	Utgifter	Omföring af pensions- afgifter	Besparing	Balans till år 1910, netto- behållning	
Till reglering af flottleder i de norrländska länen äfvensom i Kopparbergs, Örebro och Västmanlands län	741,095	—	80,452	119,443	—	—	702,105	
Af förslagsanslaget till bere- dande af dyrtidstillägg åt en del tjänstemän och betjante ijordbruksdepartementet samt därtill hörande ämbetsverk och kärer	—	103,977	—	103,977	—	—	—	
Till fyllnadsaflöning för vika- riatstjänstgöring	—	2,816	—	2,816	—	—	—	
Säger	761,290	264,794	84,923	405,654	—	—	705,354	
Summa kronor	1,180,782	4,150,760	100,053	4,466,639	22,392	1,819	940,746	
		5,431,596.69				5,431,596.69		

År 1910.	D e b e t			K r e d i t			
	Balans från år 1909 netto- behållning	Anslag	Uppbörd	Utgifter	Omföring af pensions- afgifter	Besparing	Balans till år 1911 netto- behållning
Ordinarie anslag (9:de hufvudtiteln).							
<i>Bestämdt anslag:</i>							
För skogsstaten	—	1,113,500	1,799 ⁶³	1,077,815 ⁰³	} 19,373 ⁸⁷	18,903 ²³	—
» statens skogsläroverk	—	89,050	—	88,257 ⁵⁰			
Säger	—	1,202,550	1,799 ⁶³	1,166,072 ⁵³	19,373 ⁸⁷	18,903 ²³	—
<i>Förslagsanslag:</i>							
Till ålderstillägg åt skogsstaten och skogsinstitutets lärareper- sonal	—	104,486 ⁹⁴	300	104,786 ⁹⁴	—	—	—
Säger	—	104,486 ⁹⁴	300	104,786 ⁹⁴	—	—	—
<i>Reservationsanslag:</i>							
Till enskilda skogsundervis- ningen	—	7,600	—	7,600	—	—	—
» kronoskogarnas förvaltning och befrämjande af skogs- väsendet i allmänhet	235,391 ⁴⁶	2,873,850	3,143 ⁸²	2,878,766 ²⁹	—	—	233,618 ⁹⁹
Säger	235,391 ⁴⁶	2,881,450	3,143 ⁸²	2,886,366 ²⁹	—	—	233,618 ⁹⁹
Extra ordinarie anslag (9:de hufvudtiteln).							
Af anslaget till ökade extra lärarekrafter vid skogsinsti- tutet	—	8,000	—	8,000	—	—	—
Till afdikningar å kronans skogar i de norrländska länen och i Kopparbergs län	3,249 ⁶⁰	150,000	3 ¹⁶	148,958 ⁷²	—	—	4,294 ⁰⁴

	D e b e t					K r e d i t								
	Balans från år 1909 netto- behållning	Anslag		Uppbörd		Utgifter	Omföring af pensions- afgifter		Besparing	Balans till år 1911 netto- behållning				
Till reglering af flottleder	702,105	83	—	—	68,935	72	209,513	26	—	—	—	561,527	79	
Af förslagsanslaget till bere- dande af extra lönetillägg åt en del tjänstemän och betjante i jordbruksdepartementet samt därtill hörande ämbetsverk och kårer.....	—	—	839	—	—	—	839	—	—	—	—	—	—	
Till fyllnadsaflöning för vika- riatsjänstgöring.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Säger	705,354	93	158,839	—	68,938	83	367,310	98	—	—	—	565,821	83	
Summa kronor	940,746	89	4,347,325	94	74,182	83	4,524,536	74	19,373	87	18,903	28	799,440	82
	5,362,254.66					5,362,254.66								

Statsverkets skogsförsäljningsmedel för de sex nordligaste länen.

			Kronor	öre				Kronor	öre		
<i>År 1885.</i>					<i>År 1906.</i>						
Norrbottns län	733,338	12	Norrbottns län	2,145,448	20	Västerbottns >	2,383,702	88
Västerbottns >	237,987	22	Västerbottns >	429,150	74	Jämtlands >	489,253	06
Jämtlands >	168,158	92	Jämtlands >	472,699	51	Västernorrlands >	1,035,504	64
Västernorrlands >	184,031	67	Västernorrlands >	Summa	6,905,759	03			
Gäflborgs >	108,321	13	Gäflborgs >						
Kopparbergs >	39,397	01	Kopparbergs >						
		Summa	1,471,234	07							
<i>År 1890.</i>					<i>År 1907.</i>						
Norrbottns län	1,037,722	24	Norrbottns län	2,419,744	11	Västerbottns >	2,596,208	24
Västerbottns >	756,592	10	Västerbottns >	644,372	99	Jämtlands >	576,563	06
Jämtlands >	214,568	95	Jämtlands >	732,108	82	Västernorrlands >	972,011	78
Västernorrlands >	503,367	80	Västernorrlands >	Summa	7,941,008	95			
Gäflborgs >	290,216	63	Gäflborgs >						
Kopparbergs >	24,692	14	Kopparbergs >						
		Summa	2,827,153	86							
<i>År 1895.</i>					<i>År 1908.</i>						
Norrbottns län	1,182,696	01	Norrbottns län	1,595,104	15	Västerbottns >	1,939,983	92
Västerbottns >	1,156,666	16	Västerbottns >	837,914	65	Jämtlands >	583,484	85
Jämtlands >	455,370	23	Jämtlands >	1,226,794	49	Västernorrlands >	1,075,329	30
Västernorrlands >	203,158	83	Västernorrlands >	Summa	7,258,611	36			
Gäflborgs >	366,326	17	Gäflborgs >						
Kopparbergs >	223,622	36	Kopparbergs >						
		Summa	3,592,839	76							
<i>År 1900.</i>					<i>År 1909.</i>						
Norrbottns län	1,828,588	17	Norrbottns län	1,369,743	91	Västerbottns >	2,107,469	86
Västerbottns >	2,560,162	66	Västerbottns >	813,243	65	Jämtlands >	497,644	30
Jämtlands >	719,215	58	Jämtlands >	899,461	64	Västernorrlands >	804,524	27
Västernorrlands >	509,289	40	Västernorrlands >	Summa	6,492,087	63			
Gäflborgs >	668,477	41	Gäflborgs >						
Kopparbergs >	876,728	68	Kopparbergs >						
		Summa	7,162,451	90							
<i>År 1905.</i>					<i>År 1910.</i>						
Norrbottns län	1,970,262	29	Norrbottns län	1,511,723	67	Västerbottns >	2,767,461	86
Västerbottns >	2,258,873	55	Västerbottns >	766,424	63	Jämtlands >	547,377	62
Jämtlands >	382,932	79	Jämtlands >	851,620	15	Västernorrlands >	1,143,687	53
Västernorrlands >	326,518	18	Västernorrlands >	Summa	7,588,295	46			
Gäflborgs >	578,041	69	Gäflborgs >						
Kopparbergs >	585,175	04	Kopparbergs >						
		Summa	6,101,803	54							

Bil. 18.

Sammanställning revirvis af behållning åren 1901—1909.

Distrikt och revir.	Behållning i medeltal för åren 1901—1909	Per år och har duglig mark	Distrikt och revir.	Behållning i medeltal för åren 1901—1909	Per år och har duglig mark
Luleå distrikt.					
Pajala revir	46,571	75 — 42	Åsele revir	357,149	86 4 85
Torneå >	39,713	15 — 56	Sorsele >	77,138	40 — 58
Tärendö >	67,606	08 — 71	Stensele >	266,796	11 3 08
Juckasjärvi >	20,942	99 — 17	Vilhelmina >	150,626	91 1 91
Gellivare >	98,013	68 — 78	Fredrika >	157,020	87 2 64
Råneträsks >	65,173	91 — 90	Bjurholms >	14,621	48 — 51
Ängeså >	42,595	85 — 57	Anundsjö >	49,509	24 1 92
Kalix >	22,847	08 — 28	Distriktet	1,713,668	46 2 85
Råneå >	32,401	79 — 49	Mellersta Norrlands distrikt.		
Bodens >	20,104	81 — 28	Tåsjö revir	62,458	55 — 88
Storbackens >	43,757	84 — 30	Junsele >	92,142	15 3 47
Pärälffvens >	70,663	51 — 71	Härnösands >	69,638	85 5 60
Jockmocks >	44,308	82 — 68	Medelpads >	106,664	47 4 82
Distriktet	614,700	16 — 51	Ö. Jämtlands >	255,903	78 14 78
Skellefteå distrikt.			N. > >	89,285	80 5 41
Vargiså revir	83,255	88 — 96	V. > >	54,303	55 2 02
Arjeplogs >	104,624	78 1 08	Härjedalens >	65,740	92 1 70
Malmesjurs >	235,391	41 1 67	Distriktet	796,137	07 3 89
Öfre Byske >	120,053	85 1 44	Gälle—Dala distrikt.		
Arvidsjurs >	89,207	19 1 21	Norra Hälsinglands revir	234,341	75 10 16
Älfsby >	95,584	95 1 25	Västra > >	387,785	73 9 75
Piteå >	63,679	81 — 70	Gästriklands revir	41,642	84 6 84
Jörns >	92,420	57 1 49	Kopparbergs >	11,196	15 2 15
Norsjö >	116,939	95 1 62	Österdalarnas >	264,153	04 3 76
Burträsk >	22,488	88 1 02	Särna >	157,519	18 1 89
Distriktet	1,023,646	27 1 26	Transtrands >	85,912	87 1 74
Umeå distrikt.			Västerdalarnas >	10,106	05 — 78
Degerfors revir	89,645	69 1 87	Klotens >	19,107	06 — 66
N. Lycksele >	392,455	25 4 21	Distriktet	1,211,763	66 3 45
S. Lycksele >	158,705	70 2 08			

Obs.! 1909 års arealuppgifter ligga till grund för beräkning af behållningen per år och har duglig mark.

Från vederbörande revirförvaltare hafva inhämtats svar på följande fråga, afseende de allmänna skogarna i de särskilda reviren:

Hvilken är lägsta afsättningsbara dimension för reviret eller olika delar däraf?

Svaren ställa sig för de olika reviren ungefärligen sålunda:

<i>Revir:</i>	<i>I allmänhet:</i>	<i>I undantagsfall:</i>
Pajala	9" i topp eller 23'8"	
Torneå	10" vid brösthöjd	7" vid brösthöjd å några få trakter längst i söder.
Tärendö	15'7"	15'6" vid bästa flottlederna och med korta drifningsvägar.
Juckasjärvi	7" vid brösthöjd efter Kalix älf 11" vid brösthöjd efter Torne älf.	
Gellivare	9" vid brösthöjd	5" i närheten af Gellivare.
Råneträsk	9"—10" vid brösthöjd eller 15'6"	
Ångeså	10" vid brösthöjd	8" närmast flottlederna.
Kalix	timmer till 15'6" sparrar till 4".	
Råneå	c:a 12'5"	
Bodens	gångse timmerdimension.	
Storbackens	15' × 5"—6"	15' × 7"—8" i nordligaste delen.

<i>Revir:</i>	<i>I allmänhet:</i>	<i>I undantagsfall:</i>
Pärlälvens	15'9" eller 17'8".	
Jockmocks	17'—19'×6".	
Vargiså	15'6" eller 7" vid brösthöjd.	
Arjepluogs	vid Skellefte älf 15'7". vid Pite älf 21'10".	
Malmesjaur	i östra delen 15'6" i nordvästra delen 21'10".	
Öfre Byske	15'9"	vid nedre delen af Byske älf äfven massaved och props.
Arvidsjaur	massaved och props till 10'3". i Byske älf timmer till 17'7" i bivattnen » » 17'8" i Skellefte älf » » } 15'6". i bivattnen » » }	
Älfsby	timmer 17'6" massaved och props 11'3" eller 13'4".	
Piteå efter Bys- keälven med bivatten:	timmer af alla dimensioner samt props och massaved till 12'3".	
Piteå efter Åby älf	timmer till 17'8" eller 19'— 21'×7" sparrar till 22'5".	i närheten af järnväg finnes afsättning jämväl för andra sortiment och lägre di- mensioner.
Piteå efter Pite och Lillpite älfvar samt Rokån:	timmer till 17'5" sparrar till 16'—18'×4" samt props och massaved.	
Jörns	efter Byske älf gran 4 1/2" vid brösthöjd, eljes c:a 7" vid brösthöjd.	
Norsjö	timmer till 4" i topp; massa- ved och props ned till 7'×3'—3 1/2".	
Burträsk	ned till de minsta sortiment, men priserna å smärre virke äro icke antagliga.	

<i>Revir:</i>	<i>I allmänhet:</i>	<i>I undantagsfall:</i>
Degerfors	15'×5"—6'	från parker, välbelägna till vattendrag med låga flottningskostnader, äfven massaved och props till 9'3".
Norra Lycksele	viss minimidimension kan ej angifvas. 134" köpes om virket nedföres på vattendrag, men endast af en del virkesköpare.	efter Umeälfven och nedre delen af Öran 10'4".
Södra Lycksele Åsele	8" vid brösthöjd. för större delen af reviret 215" eller 176".	10'4". efter Ångermanälfven med bivatten 21'4" jämte massaved och props.
Sorsele	15'6" på fördelaktigast belägna skogar.	
Stensele	minimidimensionen växlande allt efter flottningskostnaderna 15'×7"—8"	invid Ume älf t. o. m. 7:de distriktet 13'×5"—6".
Vilhelmina	15'×7"—8" eller 19'×6"—7"	å de mest välbelägna parkerna 13'4".
Fredrika	efter Öran och Lögdeån 10'×3"—4". efter Gideån med bivatten 15'6" timmerdimension	
Bjurholms	endast timmerdimension	å välbelägna parker och vid höga virkespris 4" vid brösthöjd.
Anundsjö Tåsjö	5" vid brösthöjd. inom Ångermanland 4"—5" i topp	} 3"—4" i topp.
	inom Dorotea 5"—7" i topp	
Junsele	uppgift saknas.	
Härnösands	å tre parker till 4" vid brösthöjd å fyra parker till 5"—6" vid brösthöjd	

<i>Revir:</i>	<i>I allmänhet:</i>	<i>I undantagsfall:</i>
	å en park till 7" vid bröst- höjd.	
Medelpads	efter Ljungan lägsta dimen- sioner	
	efter bivattnen något högre dimensioner.	
Norra Jämtlands	omkring Storsjön alla di- mensioner, äfven gall- ringsvirke och kolved; omkring Indalsälvens samt Långans och Hårkans nedre lopp props om 11'3"; omkring Långans, Hår- kans och Ammerälvens öfre lopp samt vid Ströms vattudal 16 5"	16' x 7" — 8" 23'5"
Renbetesfjällen därstädes	25'5" — 21'7"	
Östra Jämtlands	17'5"	kolved af 10½'2" och kast- ved.
Västra Jämtlands	11' x 3" — 4"	stör, gärdsel, hässjevirke o. d.
Renbetesfjällen därstädes	tall 6" — 8" vid brösthöjd gran 5" — 6" » »	
Härjedalens	å mera aflägsset belägna å de bäst belägna skogarna trakter gran 6" tall 8" torrfuror 9" — 10", allt vid brösthöjd	gran 5" och tall 6" — 7" vid brösthöjd.
Renbetesfjällen därstädes	tall 6" — 7" i topp gran 4" i topp.	
Norra Hälsing- lands	gran 10'3", motsvarande 4" — 5" vid brösthöjd tall 15'6" timmer, motsva- rande 8" vid brösthöjd, samt kolved till 10'3".	
Västra Hälsing- lands	granvirke såsom massaved 10 ½'4"	10½'3"

<i>Revir:</i>	<i>I allmänhet:</i>	<i>I undantagsfall:</i>
	furuvirke såsom timmer 15'6"–7"	
	kolvirke utan flottning lägsta dimension	
Gästriklands	kolvirke med flottning 10 ¹ / ₂ '4" lägsta dimensioner	
Kopparbergs	lägsta dimensioner	från Envikens häradsall- männing och kyrkoherde- boställes utskog endast timmer.
Österdalarnas	timmer 10'8"–13'6" pappersved af gran 10'4" kolved af torr och vind- fäld skog 10'4".	
Särna	timmer från 6" till 9" i topp	kol- och massaved till bästa vattendragen.
Transtrands	längst i söder timmer af alla dimensioner, massaved till 3 ¹ / ₂ " i topp, kolved till 6" midt, längst i norr endast afsättning för tim- mer af minst 9" i topp.	
Västerdalarnas	i norra delen kolved och massaved till 15'4" i södra delen jämväl gall- ringsvirke af smärre di- mensioner för kolning i skogen.	
Klotens	timmer till 8" vid brösthöjd samt kolved.	
Hällnäs skolrevir	timmer till 15'6".	
Bispgårdens »	för timmer och pappved: invid Indalsälven 21'3", å Torresjölandets kronopark 15'5", å södra delen af Boda kronopark 11'4", eljes 19'4" för kolved 9'4"	
Grönsinka »	timmer till 5" i topp.	

Bil. 20 (till reservation af P. O. Welander).

Tabell å totalkostnaden för flötning, flottledsunderhåll samt amortering af strömbyggnader och inventarier från och med de olika distrikten i Kalix älf med biflöden t. o. m. Vassholmens gallringsställe år 1910.

Vattendragens		Summa ören		Anmärkningar	
Namn	Distriktsnummer	pr klamp	pr kubikfot	Klpr.	Kubikfot
Kalix älf.....	Ofvan 1				
Kaitum älf.....	Enskild				
Kivijoki	D:o				
Hanhijoki	D:o				
Kalix älf.....	1	44.05	5.31	30,267	283,322
D:o	2	37.87	4.65	71,764	637,940
Kaantojoki	Enda distrikt	47.44	5.21	7,807	103,297
Onttojoki	D:o	42.87	5.44	2,841	20,684
Kalix älf.....	3	33.45	4.15	94,092	864,540
Luongasjoki	Enskild				
Torne och Tarendö älfvar.....	1				
Vittangi älf	1				
D:o	2				
Ounisjoki	Enskild				
Torne och Tarendö älfvar.....	2	47.68	6.36	1,122	8,029
Junojoki	Enskild				
Torne och Tarendö älfvar.....	3	42.71	5.66	1,122	8,029
Merasjoki	Enskild				
Vuostojoki	D:o				
Saittajoki	D:o				
Torne och Tarendö älfvar.....	4	34.94	4.57	12,548	83,079
Kalix älf.....	4	28.77	3.64	124,936	1,095,751
Narkån	1				
Koinujoki	Enskild				
Narkån	2	45.73	5.40	2,660	29,792
Pesosenjoki	Enda distrikt	53.77	7.32	14,643	97,941
Painasjoki	Enskild				
Narkån	3	33.94	4.35	21,311	167,350

Vattendragens		Summa ören		Anmärkningar	
N a m n	Distriktsnummer	pr klamp	pr kubikfot	Klpr.	Kubikfot
Krikenpujanjoki	Enskild				
Ajhämäjoki	Enda distrikt	41.74	4.86	2,817	28,637
Kalix älf.....	5	25.15	3.23	152,522	1,318,896
Teurajärvi vattendrag:					
Lehtimäjoki	1	70.98	9.76	2,484	16,621
Ohtanajoki	2	44.88	5.51	22,408	199,987
Korpilombolajoki	3	35.52	4.47	25,574	223,805
Suaningijoki	4	54.71	7.52	7,786	51,673
Pirtijoki	5	42.62	5.70	7,953	53,115
Luojoki	6	45.43	5.86	12,974	132,516
Finnijoki.....	7	30.75	3.92	51,080	438,701
Riesajoki eller Myllyjoki	Enskild				
Teurajoki	8	25.21	3.27	66,472	529,358
Limingån	1	73.01	8.51	4,420	47,805
D:o	2	44.29	5.86	17,543	130,512
Karrijoki	Enskild				
Lahnaån	Enda distrikt	30.42	3.98	16,482	124,037
Björkån	Enskild				
Qvarnån	Enda distrikt	37.91	5	10,911	81,160
Kalix älf.....	6	22.22	2.89	266,587	2,209,407
D:o	7	21.56	2.81	279,300	2,279,157
Runnarjoki	Enda distrikt	75.79	8.13	870	11,845
Harrijoki	D:o				
Angesån	1	66.80	7.47	2,571	29,970
Teletöisenjoki	Enda distrikt				
Ängesån	2	53.46	6.33	3,405	38,464
Hartijoki	Enda distrikt				
Ängesån	3	48.56	5.90	11,728	110,508
Valtiojoki	Enda distrikt	43.57	5.52	21,983	164,588
Ängesån	4	38.01	4.78	33,723	275,222
Myllojoki	Enskild				
Pierujoki	Enda distrikt	45.55	6.06	4,924	33,504
Torasjoki	Enskild				
Angesån	5	30.97	3.92	66,759	579,270
Lina älf	1				

V a t t e n d r a g e n s		Summa ören		Anmärkningar	
N a m n	Distriktsnummer	pr klamp	pr kubikfot	Klpr.	Kubikfot
Vassara älf	1				
Leipipirjoki	Enda distrikt				
Vassara älf	2				
Nietsajoki	Enda distrikt				
Kutjasjoki	D:o				
Sakajoki	Enskild				
Lina älf	2	54.72	6.37	31,211	300,644
Leipojoki	Enda distrikt	82.04	8.60	767	8,829
Lina älf	3	46.01	5.47	35,546	335,791
D:o	4	36.91	4.51	36,852	348,877
Pempelijoki	Enda distrikt	35.35	4.55	9,383	71,201
Ängesån	6	27.54	3.52	122,744	1,073,853
Skröfålfven	1	67.13	8.42	8,150	71,109
Arrojoki	1	89.27	11.12	4,481	32,166
Rovabäcken		125.08	14.23	669	6,569
Arrojoki	2	75.01	9.13	12,430	114,822
Skröfålfven	2	44.77	5.86	45,392	363,777
Kattån	Enda distrikt	49.29	6.75	14,595	98,413
Skröfålfven	3	35.62	4.72	65,699	506,030
Nitsån	Enda distrikt	45.93	5.52	10,189	118,527
Skröfålfven	4	33.71	4.47	84,969	690,967
Vesterån	Enda distrikt	45.92	6.86	4,194	24,567
Saivitsbäcken	D:o	60.30	8.07	779	7,880
Rautijoki	D:o				
Risån	D:o	45.05	6.56	2,534	16,702
Ertsjärvs vattendrag	Enskild				
Bönålfven	1	37.04	5.34	11,735	66,309
Kölmån	Enda distrikt	41.81	6.43	6,083	30,073
Marsån	D:o	42.96	6.32	1,389	8,651
Muggån	D:o	34.68	4.99	11,094	53,687
Bönålfven	2	32.44	4.53	44,816	227,702
Skröfålfven	5	29.44	3.94	133,434	940,692
Skröfålfven (Tvårån)	6	27.92	3.72	137,983	960,619
Ängesån	7	22.47	2.94	264,961	2,060,115
Poimisån	Enskild				

Vattendragens		Summa ören		Anmärkningar	
Namn	Distriktsnummer	pr klamp	pr kubikfot	Klpr.	Kubikfot
Lombens vattendrag	Enskild				
Pilkån	1	35.98	4.55	8,451	79,417
D:o	2	23.86	3.26	23,567	146,432
D:o	3	21.67	2.91	49,349	268,537
Kalix älf.....	8	20.31	2.66	610,877	4,690,800
Lillån	Enskild				
Kalfån	D:o				
Grundträskån.....	D:o				
Kalix älf.....	9	16.95	2.22	625,140	4,797,566
Kalix älf.....	10	14.68	1.92	625,140	4,797,566

Nederkalix den 8 februari 1911.

Kalix älf's flottningsförening:

Arvid Taube.

Flottnings- och amorteringspriser i Råne älf med bivatten.

V a t t e n d r a g e n s			Flottning ören	Amor- tering ören	Summa ören
Namn	Distr. N:o	Distriktsgränser			
Harrbäcken		Från 1½ km. nedanför Harrträsket till Råneträsk	8,153	1,177	9,330
Råne älf	1	Fr. o. m. Råneträsk damm till Ruodnabäckens inflöde	6,790	1,177	7,967
Ruodnabäcken ..		Från Lomben till Råne älf	7,062	1,177	8,239
Råne älf	2	» Ruodnabäcken till Skeldoiveforsen ...	6,517	1,177	7,694
D:o	3	F. o. m. Skeldoiveforsen till Båtbäckens inflöde	6,244	1,177	7,421
Båtbäcken		Från Ripats station till Saimobäckens inflöde	8,061	1,177	9,238
Saimobäcken ...		» Kilvo by till Båtbäcken	6,698	1,177	7,875
Båtbäcken		» Saimobäcken till Nattabäckens inflöde	6,244	1,177	7,421
Naulabäcken ...		» Naula damm till Nattabäcken	7,153	1,177	8,330
Nattabäcken		» Naulabäcken till Båtbäcken	6,516	1,177	7,693
Båtbäcken		» Nattabäckens inflöde till Råne älf ...	6,244	1,177	7,421
Harrbäcken		» Båtrträsket till Siekabäcken	6,970	1,177	8,147
Siekabäcken		» Siekaträsk till Råne älf	6,244	1,177	7,421
Solbäcken		» Solmyran till Råne älf			
Råne älf	4	» Båtbäckens inflöde till Muorkafors ...	5,789*	1,177*	6,966*
D:o	5	F. o. m. Muorkafors t. o. m. Öfersels damm	5,102*	1,177*	6,279*
D:o	6	Från Öfersels damm till Södra Lillån ...	3,936*	1,177*	5,113*
Södra Lillån		» Ranessaara till Råne älf	5,669	0,277	5,946
Råne älf	7	» Södra Lillån till Norra Lillån	3,419*	0,277*	3,696*
Norra Lillån		» Lullejock till Råne älf	3,410	0,277	3,687
Råne älf	8	» Norra Lillån till Hvalfräsk bom	2,910*	0,277*	3,187*
D:o	9	» Hvalfräsk bom till Lillvass bom	2,706*	0,277*	2,983*
Livas älf	1	» Nilsbäcken till Solälvens inflöde ...			
Solälven		» Peinis till Livas älf	5,448	—	5,448
Vuoddasbäcken		» Vuoddasträsket till Livas älf	4,994	—	4,994

V a t t e n d r a g e n s			Flottning ören	Amor- tering ören	Summa ören
Namn	Distr. N:o	Distriktsgränser			
Livas älf	2	Från Solälvens inflöde till Spikälvens inflöde	4.084	—	4.084
Hvitträskbäcken		» Hvitträsket till Spikälven	4.994	—	4.994
Spikälven		» Vouttarautio till Livas älf	4.539	—	4.539
Bläkölsbäcken ..		» 3 km. ofvanför Grundträsket till Livas älf	3.630	—	3.630
Livas älf	3	» Spikälvens inflöde till Lappträsk bom	3.358	—	3.358
D:o	4	» Lappträsk bom till Ytterholmens södra rågång	2.903	—	2.903
D:o	5	» Ytterholmens södra rågång till Rörå bom	2.903*	—	2.903*
Råne älf	10	» Livassbom t. o. m. Degersels bom ..	2.276*	—	2.276*
Abramsån		» Degervattnet till Råne älf	5.586	—	5.586
Råne älf	11	» Degersels bom till Kvarnån	1.859*	—	1.859*
Fredrikaforsälven		» Basutjernarna till Råne älf	2.960	—	2.960
Råne älf	12	» Kvarnån till Bjurån	1.505*	—	1.505*
Bjurån		» Lillberg till Råne älf	5.185	—	5.185
Råne älf	13	» Bjurån till Ågrundet	1.094*	—	1.094*
D:o	14	Ågrundsbommen	0.653*	—	0.653*

Priserna beräknade i ören per kubfot från och med distrikt till och med utsorteringen vid älfmynningen.

Med * markerade siffror äro 1909 års priser. Öfriga siffror beteckna normalpriser.

Lassby Niemisel den 16 september 1910.

För Råne älfs flottningsförening
Sven Lindahl

Flottningskostnader efter Lule älf s flottleder 1909.

Vattendragens namn och distriktsindelning		å pris pr kbft & distr.	å pris fr. o. m. distr. t. o. m. Säfvast
Lilla Lule älf distr.	5 Randijårsjön till Purkijaurbommen	1.270	7.140
Pärlälven	> 2 f. o. m. Luovusselet till Koltaselet	6.214	18.227
	> > 3 > Koltaselet till Pertinsjön	4.984	12.013
	> > 4 > Pertinsjön till Naustabäcken	0.249	7.029
	> > 4 b fr. Naustasjön till Pärlälven	4.308	11.088
	> > 5 > Naustabäcken till Pärholmsbommen	0.910	6.780
Appoälven	> 1 > Luobbal i Stenträskb. t. Majtumsjön	0.650	8.216
	> > 2 f. o. m. Majtumsjön till Torrajaur	0.200	7.566
	> > 3 > Torrajaur till Vajmat	0.622	7.366
	> > 4 fr. Vajmat till Purkijaur	0.574	6.744
Lilla Lule älf	> 6 Purkijårsjön till Purkijaurforsen	0.246	5.570
	> > 7 f. o. m. Purkijaurf. till Vajkijaurluspe	0.465	5.624
	> > 7 a > Klubbuddsjön till Vajkijaurluspe	0.650	5.809
	> > 8 fr. Vajkijaurluspe till Lappkistan	0.752	5.159
	> > 9 > Lappkistan till Harrijaurrännen	0.251	4.407
Harrijaurbäcken	> 1 Fatsatsjön och Jertasjön	0.386	7.732
	> > 2 fr. Jertadammen till Harrijårsjön	1.816	7.346
	> > 3 f. o. m. Harrijårsjön till Lilla Lule älf	1.374	5.530
Lilla Lule älf	> 10 fr. Harrijaurrännen till Sjellerimholmen	0.215	4.156
	> > 11 > Sjellerimholmen till Koskatsbäcken	0.156	3.941
	> > 12 > Koskatsbäcken till Stora Lule älf	0.571	3.785
Stora Lule älf	> 1 b > Luspe till Packoselet	1.200	5.182
	> > 1 f. o. m. Packoselet till Ligga	0.341	3.982
	> > 2 fr. Ligga till Porsibommen	0.427	3.641
	> > 3 > Porsibommen till Nedre Bodgrundet	0.507	3.214
Görjeån	> 1 > Muskaure till Luovusselet	3.151	7.114
	> > 2 f. o. m. Luovusselet till Stora Lule älf	1.256	3.963

Vattendragens namn och distriktsindelning	å pris pr kbft & distr.	å pris f. o. m. distr. t. o. m. Säfvast
Stora Lule älf distr. 4 fr. Nedre Bodgr. till Nedre Edefors	0.072	2.707
» » 5 » Nedre Edefors till Bodträskån	0.031	2.635
» » 6 » Bodträskån till Svartlå älf	0.077	2.604
» » 7 » Svartlå älf till Laforsudde	0.138	2.527
» » 8 » Laforsudde till Bodån	0.365	2.389
» » 9 » Bodån till inledningsbommen	0.029	2.024
» » 10 f. o. m. inledningsbommen till Säfvaståns utlopp i Stora Lule älf	1.995	

Säfvast den 15 december 1909.

Lule älf's flottningsförening.